

portorožan

Št./N° 7

Junij-Giugno/Julij-Luglio 2006

letnik/anno XVI

Poletje je tu. Vzemimo si ga.

RAČUNOVODSKI SERVIS

PORT d.o.o. Portorož
Računovodsko - finančne storitve
Liminjanska 96, Lucija
Tel. 05/6779-480
e-mail: port.kenda@siol.net

IZ VSEBINE

➤ **Stran 4:**
**Javno
podjetje
Okolje
skriva
podatke**

JEDILNIK ZA PET ZVEZDIC

Stari Pirančani so uživali hrano, o kakršni gostje v portoroških hotelih niti ne vedo, hotelirjev ne zanima, današnji Pirančani pa je ne poznajo. Zanja vedo le stari domačini, o njej pripovedujejo člani italijanske skupnosti v Piranu.

Stari Pirančani so bili hkrati solinarji, kmetje in ribiči. Čez poletje je bilo največ dela v solinah, spomladi na njivah, jeseni v oljčniku in vinogradu, ribe pa so lovili vse leto. Se bolj kot »služba« je bila zanimiva njihova hrana. V solnih kanalih so pobirali školjke, rakce, polže in mehkužce, lovili ribe, v slast so jim šle tudi ptice, ob robu nasipov je rasla solinska zelenjava, kruh so si pekli sami. Na vrtovih so pridelali zelenjavo, trgali so jo tudi v divjini. Pridelali so si vino in oljčno olje. Artičoke in ostrige so bile običajne sestavine hrane preprostih Pirančanov. Solinarsko zelenjavo je danes prepovedano trgati.

Današnji gost portoroškega hotela stopi v hotelsko gostilno, urejeno tako, da se zdi, kot bi bil v istrski kleti, na krožniku je paradiznik, kot bi bil pridelan na vrtu, kruh, kot bi bil iz črne moke, ribe, kot bi jih ujel piranski ribič v morju. Zelenjava je iz rastlinjakov, meso s farm, sol iz Tunizije, sadje iz Afrike, čaj in sladoled le dišita po naravi...

Hrana revnih piranskih meščanov je za goste portoroških hotelov predraga (predragocena). Na začetku portoroškega turizma je bila domača hrana ena temeljev razvoja. Današnji hotelski lastniki ne pridejo v stik s turistom, ne doživljajo njihovih občutij, ne razdajajo se za dobro kraja in skupnosti, ki sprejema obiskovalce. Zanima jih zgolj plemenitenje njihove naložbe, hočejo čim večji iztržek za čimmanj denarja. Turizem jih zanima le v toliko, kolikor prinaša zaslužek. Domačini, narava in kultura so le nema kulisa.

Statistika pravi, da se povprečna doba bivanja turistov v hotelu krajša. Portorožan, ki ima družinski hotel, s ponosom pove, da so njegovi gostje dolgoletni prijatelji in se pri njem zadržijo najmanj pet dni.

Nada Kozina

PROMET Z NEPREMIČNINAMI

Obala 16
Krajevna skupnost Portorož
Tel.: 05/674 10 30, GSM: 041/35 22 00
www.obala-nepremicnine.si

Tel. 05/ 674 20 72

Za Vas pripravljamo tudi dnevno sveža kosila!
Vljudno vabljeni.

»ELEKTRONIK CENTER« **Trgovina in servis**
Obrtna cona Lucija - Liminjanska 146, Lucija
Tel.: 05 67 75 200 / 67 75 100
trgovina@desidra.si
TV - AUDIO - VIDEO - RAČUNALNIKI - AVTOKAVITIKA - SAT ANTENE Z MONTAŽO
BELA TEHNIKA IN MALI GOSPODINJSKI APARATI...
PONEDELJEK - PETEK od 9.00 - 12.30 / 16.30 - 20.00 ure
SOBOTA od 9.00 - 13.00 ure
MOŽNOST PLAČILA DO 24 OBROKOV PREKO TRAJNIKA Z B.A. KARTICO do 300.000,00 SIT !!!(obvezna zadnja plačilna lista)

MILAN MATOVINA – MIČO, UPOKOJENI GASILEC: »ZA ČLOVEKA NI LEPŠEGA, KOT ČE LAHKO POMAGA DRUGEMU ČLOVEKU!«

Mile Matovina se je rodil leta 1938 v vasi Levinovac, v hrvaški občini Suhopolje. Bil je prvi med petimi otroki. Oče je bil delavec, mama gospodinja. Druga svetovna vojna tudi njim ni prizanesla. Po vojni, maja leta 1945, se je družina preselila v Suhopolje, kjer je Milan začel obiskovati osnovno šolo. Po mali maturi je leta 1956 opravil izpit za kvalificiranega mizarja, leto pozneje pa je odšel na služenje vojaškega roka.

Milan Matovina – Mičo: »Če bi se še enkrat rodil, bi bil še enkrat gasilec!«

Milana je pot v Piran zanesla leta 1959. Najprej se je zaposlil v gradbenem podjetju Konstruktor kot mizar. Strojna delavnica je bila tam, kjer je danes mestni arhiv, ročna delavnica pa na mestu današnje pošte. Ko je šlo podjetje v stečaj, se je zaposlil v piranskem komunalnem podjetju. Pozimi je delal v delavnici, poleti pa na plaži v Portorožu. Leta 1961 je v Fiesi opravil enomesečni tečaj za potapljača in tako postal reševalec na portoroški plaži.

Gasilstvo v krvi

Gasilstvo mu je zaznamovalo življenje. Vzljubil ga je že kot otrok. Komaj trinajstleten se je včlanil v Dobrovoljno vatrogasno društvo. Njegov življenjski cilj je bil postati poklicni gasilec in pomagati ljudem, kar se mu je pozneje tudi uresničilo. Ko se je priselil v Piran, se je najprej vpisal v medvodsko gasilsko šolo, v začetku leta 1960 pa se je včlanil v Prostovoljno gasilsko društvo Piran (PGD). Gasilski dom je bil v prostorih današnje ribarnice na Zelenjavnem trgu. Piransko gasilsko društvo je takrat štelo okrog petdeset članov vseh narodnosti Jugoslavije. Društvo je premoglo eno vozilo, dve cisterni in nekaj cevi ter hidrantne nastavke za priključitev na vodovodno omrežje.

Novembra leta 1963 so se gasilci preselili v nove prostore (tukaj so še sedaj), ki so

jih pomagali zgraditi sami s prostovoljnimi delom. Nov gasilski dom je imel v pritličju garažo s tremi boksi za vozila in opremo, dežurno sobo, sanitarije, umivalnik in skladišče. V prvem nadstropju so bili dvorana in soba, stranišče in kopalnica s tremi tuši. Nad dvorano so dozidali tri nadstropja za stanovanja za mesarje. Tako so ta dom duhovito imenovali gasilsko-mesarski dom.

»Ko smo se vselili v nov dom, smo dobili črno-beli televizor in radijski aparat. Tukaj smo se vsakodnevno zbirali po delu. Takrat v Piranu še ni bilo prav veliko televizorjev. Ob sobotah in nedeljah smo se sem prišli tudi skopat, saj v stanovanjih še ni bilo kopalnic. Bile so le javne kopalnice v Marxovi ulici. V novem domu smo imeli tečaje in gasilske vaje. Udeleževali smo se gasilskih občinskih, medobčinskih in republiških tekmovanj. Letno smo pogasili od šestdeset do osemdeset požarov. Večina požarov je bila na odprtem prostoru, pet, šest pa je bilo tudi hišnih požarov, večinoma dimniških. V starem jedru Pirana so bili veliki dimniki, v dimnike so bili vgrajeni tramovi, ki so radi zagoreli in se je ogenj po njih prenesel na pod ali na strop. V naši občini je delovalo tudi industrijsko, rudarsko gasilsko društvo Sečovlje«, se spominja Milan.

Uresničeni sen

Leta 1964 se je Milanu uresničil življenjski sen. V Ljubljani je po šestmesečnem tečaju opravil prekvalifikacijo v poklicnega gasilca, in to nič manj kot z odličnim uspehom. Z odliko je opravil tudi dodatni izpit za gasilskega tehnika. Tako se je leta 1966 zaposlil kot poklicni gasilec v Kopru.

»V koprskem gasilskem domu so me pri srčno sprejeli. Dali so mi uniformo in delovno obleko, garderobno omaro in ostalo opremo. Komandir me je kot gasilskega tehnika določil za vodjo oddelka. Od radosti in veselja, da sem postal poklicni gasilec, sem zajokal...«

Matovino so leta 1970 poslali v Beograd v šolo za deaktivacijo eksplozivnih sredstev, leta 1976 pa še v Zagreb v srednjo tehnično šolo za gasilskega tehnika. Leto pozneje se je zaposlil kot vodja gasilske izpostave tovarne

Iplas Koper, kjer je ostal dve leti.

»Zaposlil sem se v Gasilski brigadi, prostovoljno pa sem bil aktiven tudi v piranskem gasilskem društvu. S piranskimi kolegi sem nekajkrat neprekinjeno gasil tudi po dvanajst ur. Leta 1968 smo v PDG Piran slavili osemdeseto obletnico obstoja gasilskega društva. Mene so v društvu določili za vodjo parade.«

Gasilske parade je Milan organiziral in vodil tudi ob raznih drugih obletnicah, vse do leta 1998, ko je PDG Piran praznovalo svojo stodeseto obletnico delovanja.

Čez leto so imeli gasilci vaje vsak četrtek popoldan, vmes so bili sestanki, gasili so požare, poleti so po skupinah organizirali izlete ekskurzije. V osnovni šoli Cirila Kosmača Piran so osnovali krožek Mladi gasilec, ki ga je vodil učitelj Ivan Vlahovič. Kasneje so vodili tak krožek še v osnovni šoli Lucija. Vsako leto so z osnovnošolci hodili na tekmovanja »Mladi gasilec« po vsej Sloveniji in dosegli vidne rezultate.

Milan je bil dve leti poveljnik društva in član upravnega odbora, pozneje tudi predsednik disciplinske komisije. Leta 1989 ga je Obalna gasilska zveza imenovala za občinskega gasilskega poveljnika, to funkcijo pa je opravljal do leta 1998.

Dejaven je bil tudi kot član piranskega štaba Civilne zaščite Piran, dvakrat se je denimo udeležil tedenskega seminarja v slovenskem centru CZ na Igu. Za vestno delo v piranskem občinskem štabu CZ je bil leta 1998 odlikovan s srebrno medaljo slovenske Civilne zaščite.

»29. januarja leta 2001 sem se z devetinšestdesetimi leti invalidsko upokojil; istega leta sem postal tudi gasilski veteran. Še naprej sem se ukvarjal s prostovoljnimi gasilstvom. Redno sem hodil na vaje z mladimi gasilci ter se udeleževal sestankov OGZ in obalnih društev. Še vedno sem član PGD Piran in predsednik častnega razsodišča društva. Če bi se še enkrat rodil, ne bi menjal poklica. Bil bi poklicni, reševalni gasilec, ker za človeka ni lepšega in boljšega, kot če lahko pomaga drugemu človeku«, je svoje spomine zaokrožil Milan Matovina.

Pripravila: Špela Pahor

Pravijo: Murve so žejne narave; in če nanje posije še sonce, postanejo sladke... (foto: nk)

O NOGOMETU

»Skoraj nobene druge igre ni, pri kateri bi lahko tako jasno posnemali svoje stare protoartilериjske občutke lovskih uspehov. Če svojega notranjega lovca popolnoma paraliziraš, popolnoma umoriš, potem neizogibno prideš do prepričanja, da na svetu ni nič bolj neumnega kot reakcija nogometašev na gol. Prav obsceno je, kaj lahko tam vidiš. Igralka v pornografskih filmih lahko podvomi o svojih sposobnostih, če se primerja z orgazmi strelcev golov, za katere jih plačujejo gledalci.« (nemški filozof Peter Sloterdijk o nogometaših, Sobotna priloga: Moštvo hermafroditov)

»Edino, kar me pri nogometu res globoko prevzame, je sposobnost mladih igralcev, da padejo na tla in spet vstanejo. To se mi zdi navdušujoče. Rad bi le gledal, kako moški spet vstanejo. To je zame manifest antigravitacije... Padanje spada k stvari, a šele vstajanje jo naredi čudovito.« (Sloterdijk o nogometu)

»Prav gotovo smo začutili, da je nevarno igrati se s temi energijami (športnimi, op. ur.). Če ljudstvu dovolimo, da se zbira v arenah, lahko to zlahka postane politično eksplozivno. Šele ko je postalo jasno, da se te oblike športnih množičnih zborovanj ne bodo spremenile v revolucijo, so povsod začeli postavljati ta gojišča množične kulture. Antika nam je vendar zapustila popoln arhetip - arene s svojimi vzpenjajočimi se sedeži. Celo če pogledamo naj sodobnejši stadion, takoj spoznamo, da je to še vedno kolosej.« (P. Sloterdijk o športu in stadionih)

29. FESTIVAL MELODIJE MORJA IN SONCA

V letnem Amfiteatru portoroškega Avditorija bo med **13. in 15. julijem** že 29. zabavno-glasbeni Festival Melodije morja sonca. Organizatorji so izbrali 28 izvajalcev (izmed 111 prijavljenih na razpis), ki bodo v četrtek, 13. julija in v petek, 14. julija nastopili na dveh polfinalnih večerih, po sedem najboljših pa bo nastopilo v velikem finalu, v soboto, 15. julija. Festival bo neposredno prenašala slovenska televizijska postaja NET TV, ki je tudi soorganizator prireditve.

OBČINSKI SVET ZADNJIČ PRED POLETJEM

V četrtek, 6. julija, bo v občinski palači nadaljevanje nedokončane 31. redne seje občinskega sveta, takoj zatem pa še 32. seja. Na njej bodo svetniki razpravljali o programu varstva okolja za Slovensko Istro za obdobje 2006-10, o programu opremljanja zemljišč za območje LN Piranska vrata, o ohranjanju in varovanju morja severnega Jadrana, o podelitvi letošnje Kocjančičeve nagrade (predlagana je **Nelda Štok Vojska**), na dnevnem redu je niz premoženjsko pravnih zadev (v letu 2006 je planirana prodaja stavbnih zemljišč v občinski lasti v vrednosti 1,3 milijarde tolarjev) in še veliko drugega.

KDO BO NOVI PIRANSKI ŽUPAN?

Jesenske lokalne volitve, na katerih bomo volili novega župana, člane občinskih svetov ter predstavnike v organe ožjih lokalnih skupnosti (krajevne, vaške, četrtne skupnosti), se hitro približujejo. Stranke in liste večinoma še iščejo ljudi, ki jih bodo zastopali, imena županskih kandidatov pa že na veliko krožijo v medijih. Po naših podatkih naj bi v boj za županski stolček šli aktualna županja **Vojka Štular**, ki jo podpirajo Pahorjevi socialdemokrati, **Nada Kozina**, podpirajo jo SDS, Zeleni, Lista za Portorožana ter civilne iniciative piranske občine, nadalje **Rajmond Humar**, ki ga podpirajo Grosovi liberalni demokrati, **Tomaž Gantar** (Piran je naš), **Bogdan Lulik** (Zveza za Primorsko) ter neodvisna kandidata **Gašpar Gašpar Mišič** in **Franjo Žele**. Kaže, da bo tudi LDS imela svojega županskega kandidata in sicer naj bi se za mesto prvega občana potegoval podjetnik **Miro Brkovič** iz Portoroža.

110-letnica Tartinijevega spomenika - Pred 110 leti so Pirančani postavili spomenik svojemu velikemu someščanu, **Giuseppeju Tartiniju**. Želeli so mu ga postaviti že leta 1892, ob 200-letnici rojstva, a so se dela nekoliko zavlekla. Bronasti kip so mu tako postavili leta 1986. Spomenik je delo beneškega kiparja **Antonia dal Zotta**.

OKROGLA MIZA NA TEMO »BELA KNJIGA«

Civilna pobuda občanov vabi na okroglo mizo na temo »**Bela knjiga**«, ki bo v **sredo, 12. julija ob 20. uri** v prostorih Krajevne skupnosti Portorož, Obala 16, Portorož.

OKOLJU JE JAVNOST DELA ŠPANSKA VAS

Ker krajevnim skupnostim ne more (in ne sme) biti vseeno, kaj se dogaja z javnimi površinami na njenem območju, je portoroška skupnost pri občinskem javnem podjetju Okolje pred slabim letom zaprosila za posredovanje dokumentov (npr. najemnih pogodb, mapnih kopij ipd.), ki se nanašajo na oddajanje površin in prostorov na osrednjem kopališču v Portorožu, s katerim na podlagi koncesijske pogodbe z Občino Piran od leta 1994 upravlja prav komunalno podjetje. Javno občinsko podjetje pa je prošnjo krajevne skupnosti Portorož za posredovanje dokumentov v zvezi z upravljanjem plaže zavrnilo, češ da naj bi šlo za poslovno tajnost (poslalo je zgolj dva manj pomembna akta). Na zavrnitev Okolja se je krajevna skupnost Portorož pritožila državnemu Informacijskemu pooblaščenca. Po dolgotrajnem dopisovanju z Okoljem je Pooblaščenec pred kratkim krajevni skupnosti Portorož ugodil ter s skoraj dvanajst strani dolgo utemeljitvijo odpravil odločitev piranskega javnega podjetja. Okolju, za katerega je Pooblaščenec ugotovil, da je ravnalo nepravilno, je bilo torej zdaj uradno naloženo, naj portoroški krajevni skupnosti predloži vse zahtevane dokumente! (Odločba pa še ni pravomočna)

Državljeni imamo pravico vedeti

Seveda je zanimiva tudi utemeljitev Pooblaščenca, institut, ki je bil v Sloveniji pred nekaj leti vzpostavljen zato, da bi državljanom v praksi omogočal uresničevanje sodobnega vidika evropske demokracije - »sodelovanje državljanov brez odločanja«. Osnovni namen tega organa je omogočiti in zagotoviti večji in učinkovitejši nadzor ter transparentnost delovanja države, njenih organov in institucij. Državljeni imamo torej pravico vedeti, kako se upravlja z našim premoženjem, kar javno podjetje Okolje nedvomno je! In pooblaščenčev bistveni argument je prav ta - da je osrednja portoroška plaža, s katero upravljajo na Okolju, objekt javnega značaja, namenjen občanom in turistom ter da je občinska javna lastnina, za katero ne veljajo pravila, ki varujejo zasebnost podatkov. Za podjetje Okolje pooblaščenec trdi, da se kot javno podjetje v občinski lasti, namenjeno zadovoljevanju potreb krajanov, ni upravičeno sklicevati na zasebnost oziroma poslovno skrivnost. Bodisi javno podjetje bodisi njegova direktorja sta bila z odločbo državnega pooblaščenca deležna prave lekcije o javnosti in odprtosti dela oziroma poslovanja! Pomembnost odločbe pa je predvsem v tem, da se bo v marsičem moral spremeniti tudi dosedanji način poslovanja našega komunalnega podjetja, ki se nemalokrat obnaša kot občina v občini. Odločba uveljavlja temeljno načelo, da so občina in javna podjetja najprej v službi občanov in ne obratno. Javna podjetja in občina so dolžni delovati v dobro skupnosti in ne v korist posameznim interesom (npr. lobijev, nekaterih posameznikov ali skupin, ki imajo od določenih ukrepov največ koristi, gmotnih ali drugačnih). In to ne samo na načelni ravni, pač pa tudi konkretno, v vsakdanjem življenju! Žal pa javna podjetja še vedno funkcionirajo kot vojni plen vsakokratne vladajoče elite, ki jih uporablja za nagrajevanje zvestobe svojih podpornikov

(v obliki delovnih mest celo njihovim sorodnikom ali prijateljem, honorarnih del, sponzorstev določenim »prijateljskim« družtvom in klubom ipd.), pri čemer se popolnoma zanemari strokovnost in vrednote kot je poštenost. Bralci se bodo spomnili, da smo v Portorožanu - predvsem županjo - večkrat opozarjali na nevzdržno kolizijo interesov, v kateri se nahajajo direktorji javnih podjetij, denimo prav Okolja, ko v vlogi občinskih svetnikov - sami sebe imenujejo za direktorje! Kajpak je, v nasprotju z javnim interesom, opozorila ignorirala!

Javna podjetja kot lovišča strankarskih interesov

Piransko javno (?) podjetje Okolje je pravzaprav vzorčni primer sprevržene in nedemokratske politike, za katero je značilno skrivanje in zaprtost informacij. Celo več, tistega - KS Portorož in njen časopis -, ki si prizadeva za transparentnost na vseh ravneh odločanja, za dosledno javnost dela poskuša z ovadstvom in makiavelijskimi metodami očrtniti pred javnostjo. Ravno v luči te odločbe postane razumljivo tudi postopanje direktorja Okolja, člana LDS, gospoda **Daria Barrileta**, ko je na majski

seji občinskega sveta pri obravnavi Poročila o zaključnem računu spsloval sklep, s katerim se občinski svet distancira z mnenjem predsednice sveta portoroške krajevne skupnosti, da občinske finančne strokovne službe v lanskem letu niso zadovoljivo opravile svojega dela. Enako razumljiv postane izpad dotedanjega člana uprave Okolja, **Sebastjana Jeretiča** (svojo poklicno politično kariero zdaj že nadaljuje v Ljubljani), ki je v povišanih tonih grmel, da je krajevno skupnost Portorož lastnoročno prijavil nadzornemu odboru, ker da so mu njene zahteve o posredovanju za javnost pomembnih podatkov (legitimne, kot je dokazal Pooblaščenec) šle na živce (zadeve ne bomo obnavljali, ker menimo, da so si lahko bralci na podlagi člankov v Portorožanu lahko ustvarili objektivno mnenje).

Predvsem po zaslugi vladajoče koalicije, SD in LDS, so postala javna podjetja v naši občini privatno lovišče političnih strank. Zato je več kot zdravo za družbeno higieno, da razen Portorožana še kdo - tokrat državni Pooblaščenec za dostop informacij javnega značaja - kdaj pa kdaj občinski oligarhiji pove, kaj je temeljno poslanstvo občine.

Marko Zorman

na Prešernovem
nabrežju v Piranu
Tel.: 05/674-71-01,
674-71-02, 674-71-22,
Fax: 05/674-71-00

Restavracija Pavel Piran sodi med redka gostišča, v katera se radi vračajo mnogi gostje. Slovijo po izredno dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz bogate mednarodne kuhinje ponujajo: ribe, rakovice, jastoge, raroge, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto, tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odlična odprta in buteljčna vina.

Za obisk se priporočajo.

SEMERTJA PO PORTOROŽU

Neprespane portoroške noči

SAJ NI RES – PA JE!

Sobota 27. maja se je že prevesila v nedeljo, domačinom in gostom Portoroža pa to noč ni dano spati! Iz Portoroža, natančneje z rta pri avtokampu že ves dan odmeva preglasna glasba. Ah, kaj odmeva, primernejša beseda bi bila, da doni in maje temelje hiš, glasba, ki sploh ni prijetna za uho. Čeprav je taka glasba všeč mladim, sem prepričana, da je toliko manj všeč gostom in krajanom Portoroža.

Rada imam svoj kraj in sem ponosna nanj. Prav zato ne morem razumeti, kako je mogoče, da ob vseh visokostremičih ciljih za turistični razvoj našega kraja in ne nazadnje tudi naše občine, vodilni turistični delavci, kot tudi naše občinsko vodstvo, dopuščajo stanja, ki goste odganjajo iz Portoroža, namesto, da bi jih privabljala. Na eni strani obnavljamo in gradimo hotele s petimi zvezdicami, saj si – tako naši hotelirji in managerji – želijo elitne in izbrane goste, po drugi strani pa se dopušča kaljenje dnevnega in nočnega miru! Sedim pred računalnikom, poslušam bobnenje v radiatorjih, v katerih močno utripa in odmeva ritem glasbe in se sprašujem ali smo krajanje upravičeni do odškodnine ob takih življenjskih pogojih in od koga jo lahko zahtevamo? Pa ne samo odškodnine za kratenje nočnega miru in spanca ali celo – bog ne daj – zdravstvenih težav, ki jih lahko imajo nekateri ljudje zaradi takega hrupa, temveč tudi zaradi gostov, ki zaradi hrupa predčasno zapuščajo nastanitvene obrate. Ob odhodu pa še malone prestrašeno sprašujejo, če je pri nas vsak konec tedna tako?!

Sprašujem se, kdo v naši občini ima vajeti v rokah, kje je kdo, ki bi kot sonce posijal in ponovno napravil naš Portorož prijeten za bivanje, naredil iz njega pravi mondeni turistični kraj! **Ob tem pa seveda upoštevaj, da Portorož leži v kotlini in da se zvok širi navzgor.**

Ko je moj prag tolerance dosegel vrh, sem poklicala na policijsko postajo, ter jih opomnila o preglasni glasbi ter jih prosila za posredovanje. Dobila sem odgovor, da imajo organizatorji pač dovoljenje in zato prireditve ne morejo prekiniti. Na mojo pripombo, da glasnost glasbe ne bi smela presegati 40 decibelov, sem dobila odgovor, »kako pa naj to izmerimo?«.

Da, kako naj to izmerijo? Rešitev nedvomno obstaja, le občinska oblast bi morala imeti posluš za te reči.

Svet KS Portorož je na svojih sejah že obravnaval stopnjo hrupa v Portorožu ter svoje predloge poslal občinskemu svetu ter županji. Predlagal je, da bi se ob restavracijah z glasbo postavili monitoringi, ki bi merili in kazali jakost zvoka oziroma da bi se uvedlo nočno redarstvo, ki bi opozarjalo in sankcioniralo kršitelje; predlog Sveta je seveda ostal nerešen. Ali to pomeni, da naše občinsko vodstvo ne zanima dobro počutje občanov in gostov? Prepričana sem, da rešitev obstaja! Če drugega ne, naj se ne izdaja dovoljenj za prireditve in prireditelje, za katere se ve, da ne bodo spoštovali odloka o dovoljeni jakosti glasbe, prav tako pa bi policijska in redarska služba **morali** imeli več pristojnosti in kontrole za reševanje takih kršitev.

Kot kažejo izkušnje iz preteklih let, lahko v Portorožu vsak lokal vrtil glasbo po mili volji tako glasno kot to želi, tudi do pete ure zjutraj. Ob tem se sprašujem, mar imajo dovoljenje do te ure?! Če ga nimajo, kako to, da redarska ali policijska služba ne ukrepata? (»Če mačke ni doma, miši plešejo...«)

Pa ne mislite, da sem proti glasbi in zabavi v našem kraju, nikakor ne, sama delam v turizmu in se zelo dobro zavedam, da mora prijeten turističen kraj zadovoljiti vsa pričakovanja gostov, tudi glasbena. Seveda pa mora biti glasba v mejah normale, ne pa da noč za nočjo kali spanec in zdravje gostov in krajanov.

V tehten premislek vsem bi moralo biti, ko zaradi hrupa gostje

predčasno odhajajo in se pritožujejo nad nespečnostjo. In teh ni malo. Naš kraj in življenjsko okolje, v katerem bivamo, bi moral biti prijeten za vse. Tako za domačine kot za goste. Krajanje si zaslužimo take ljudi, ki bodo tako okolje znali ustvariti in ohraniti, zato je prav, da svoje mnenje tudi glasno povedo. Prav bi bilo, da bi naše občinsko vodstvo, ki smo mu z izvolitvijo zaupali naš blagor, to spoštovalo ter temu primerno delovalo!

Heidi Mikuš

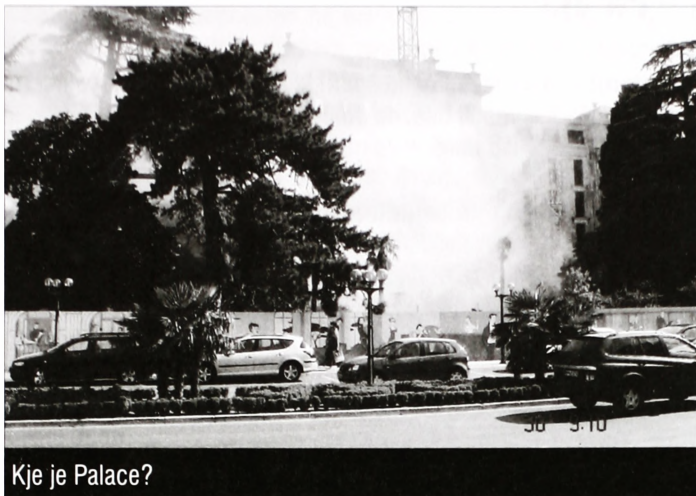

Nevarno stopnišče - Krajan nas je opozoril na nevarno stopnišče ob morju pri skladiščih solin. V eni od noči brez mesečine je le malo manjkalo, da ni padel po stopnicah. Padec, kot lepo nakazuje slika, se zagotovo ne bi dobro končal. Sam predlagam, da bi stopnišče ustrezno zavarovali in tako prepreči morebitno nesrečo. (foto: až)

Novo parkirišče - Pred dnevi so odprli novo parkirišče pri portoroškem župnišču. Na dveh novih terasah je prostora za okrog 50 vozil. V župnišču so nam povedali, da je parkirišče odprtega tipa, le ob nedeljah je rezervirano za obiskovalce bogoslužij v portoroški cerkvi. (foto: až)

NAPAKE GRADBENIKOV

Kje je Palace?

Konec meseca je bila po končanih delih na infrastrukturi v okolici hotela Palace odpravljena zapora na severni polovici portoroške dvopasovnice, tako da promet skozi središče kraja spet poteka nemoteno. Čeprav se na veliko veselje krajanov pospešeno nadaljuje obnova starega hotelskega bisera, pa se žal dogajajo tudi nedopustne napake. Na sliki je prizor, ki ga je v petek, 30. junija, dopoldne posnela ena od Portorožanovih bralk. Ob rušenju sten je nastal ogromen oblak prahu, ki je za lep čas zakril širše območje Palaca. Napravljen je tudi precej materialne škode. V zaprti tržnici je na debelo prekril souvenirje, dragocene tepihe, pohištvo in druge artikle, ki jih trgovci ponujajo na stojnicah. Prahu niso bili veseli niti na odprtih tržnicah, na terasah restavracij, mimoidoči na pločniku...

(sf)

NA BERNARDINU DOBIČEK OSTANE NERAZPOREJEN

Zadnji dan junija je bila redna seja skupščine Hotelov Bernardin d.d. Skupščina je podelila razrešnico članom nadzornega sveta in uprave družbe. Za mandatno dobo štirih let so v nadzorni svet imenovani **Stane Valant, Andrej Laznik in Roza Mlakar Kukovič**. Delničarji so med drugim sklenili, da bilančni dobiček družbe, ki je na dan 31.12.2005 znašal okrog 47 milijonov tolarjev, ostane nerazporejen.

JUBILEJ PORTOROŠKE OSNOVNE ŠOLE

V teh dneh mineva 60 let, ko sta dva oddelka učencev zaključila prvo leto šolanja v prvi slovenski šoli v Portorožu ter 20 let, ko se je portoroška osnovna šola iz Vile Marije preselila na današnjo lokacijo. Pomembna jubileja so 8. junija obeležili s kulturnim program, ki so ga pripravili učenci in delavci šole. Portoroška podružnična šola sodi pod okrilje OŠ Cirila Kosmača Piran, Unescove osnovne šole. Portoroško šolo bomo obširneje predstavili v eni od jesenskih števil.

POSILSTVO V PORTOROŽU

Policija poroča o neljubem dogodku, ki se je pripetil v noči na torek, 27. junija. 26-letno dekle je namreč na portoroški policiji prijavila posilstvo. Domnevne osumljence je poznala, zato je takoj stekla preiskava. Koprski kriminalisti so v sodelovanju z ljubljanskimi še isti dan prijeli oba storilca, 31-letnega in 37-letnega Ljubljana. Obema so odvzeli prostost in ju pridržali. Preiskava še poteka.

VABIMO, NAPOVEDUJEMO, PRIPOROČAMO

- * **Sobota, 8. julij, ob 18. uri, 4. Solinarski festival** – šagra ob višku solinarske sezone, Sečovlje, pod mostom.
- * **Sobota, 22. julij, ob 9. uri, Sejem starin in domačih obrti**, Piran, Župančičeva ulica in Rokov trg.
- * **Sobota, 29. julij, ob 21. uri, nastop Salzburških komornih solistov in Soth bay Chamber Youth orchestra**, Piran, Tartinijevo gledališče.
- * **Nedelja, 30. julij, ob 21. uri, koncert Alpe-Adria – Fara d' Isonzo**, Križni hodnik v Piranu.
- * **7. – 10. avgust, Prvomajski trg, Piran, ob 21. uri: Kinotečni filmi pod zvezdami** (Moj ata, socialistični kulak, Babica gre na jug, Outsider, Na planincih).
- * **Ponedeljek, 14. avgust, ob 21. uri, Piran, Tartinijev trg, prireditev »Z zvezdami pod zvezdami«**.
- * **Torek, 15. avgust, ob 21. uri, Dobrodelni koncert »Hvalnica Zemlji«**, Piran, Tartinijev trg.
- * **Sobota, 26. avgust, ob 9. uri, Sejem starin in domačih obrti**, Piran, Župančičeva ulica in Rokov trg.
- * **Sobota in nedelja, 26. in 27. avgust, 4. Solinarski festival** – zaključek solinarske sezone, Piran, soline Lera, pred cerkvijo sv. Jerneja, Portorož, Strunjan, Nova vas.

slovensko-morje.net

Vse o slovenskem morju na enem mestu

KOSILO KOSILO KOSILO

RUSTIKA

*Meditranska restavracija in pizzerija
(ob teniških igriščih v Portorožu)*

Informacije: tel. 677-13-11

MED PARKIRIŠČEM IN ZELENJEM

Potem, ko so v svetu portoroške krajevne skupnosti obravnavali dva nasprotujoča si predloga o ureditvi zemljišča nad bencinskim servisom na Fizinah, se jim je zdelo najboljše odločitev o najprimernejši rešitvi prepustiti kar stanovalcem samim. Tako so v ponedeljek, 5. junija krajanje Fizin, ki se jih, kot so sami ugotavljali, vsaj dvajset let ni zbralo tako veliko, na okrogli mizi z naslovom »Zelenica v Fizinah« razpravljali o dveh predlogih. Del krajanov je predlagalo, naj se dolgoletno zanemarjeno zemljišče preuredi v parkirišče, kar bi lahko pripomoglo k zmanjšanju problema parkiranja, h kateremu v največji meri doprinejajo zaposleni na bližnji policijski postaji.

Od leta 1970, ko se je policijska postaja preselila iz Pirana, je število zaposlenih policistov od tedanjih enajstih naraslo na sedanjih osemdeset, k prometnemu kaosu na Fizinah pa danes svoje prispevajo tudi stanovalci, ki oddajajo svoje zmogljivosti bodisi študentom bodisi turistom. Zato se je novi komandir Policijske postaje Piran s sedežem na Fizinah z lastnikom sedaj neurejenega in slabo izrabljenega zemljišča, koprsko *Kmetijsko zadrugo*

Agraria, dogovoril za najem. **Matej Družina**, pri piranski policijski postaji zadolžen za portoroški okoliš, je pojasnil, da nameravajo zemljišče urediti v parkirišče, kar naj bi bila kratkoročna rešitev, za obdobje okoli enega leta, saj naj bi se postaja kmalu preselila na ustrežnejšo lokacijo. Na parkirišču, ki naj bi bilo zaprtega tipa, bi lahko parkiralo dvajset vozil: deset parkirnih mest bi bilo namenjenih policijski postaji, preostala pa domačinom. Drugačno rešitev za neurejeno zemljišče pa je predlagala **Sandra Marc**, in sicer ureditev parka z otroškimi igrali in klopmi, saj krajanje po njenem potrebujejo zelenje in ne bencinskih hlapov in hrupa. Izpostavila je tudi spornost lastništva zemljišča, o katerem je tekla razprava, to obsega dve parcelni številki - 1252/1 ter 1253 - v katastrski občini Portorož, katero naj bi bilo pred dolgimi leti koprski *Agrariji* dodeljeno namensko, za gradnjo trgovine, iz česar pa nikoli ni bilo nič, zato bi ga morala vrniti občini oziroma krajanom. Opozorila je še na arheološko najdišče na tem območju, za katerega je prepričana, da bi ga bilo treba urediti za javne ogledne.

Da se, še posebej v poletnem obdobju, na Fizinah otepajo s pomanjkanjem parkirišč in posledično s prometnim neredom, sta **Sonja** in **Ivan Sekavčnik** podkrepila tudi z zgovornimi fotografijami. Sekavčnikova, ki sta tudi opozorila, kako lastnik ljubljanskega podjetja *Merit* - ta je na Fizinah od dedičev pokojnega gospoda **Rigla** odkupil počitniško hišo - z nedovoljenimi posegi v občinsko zemljišče še dodatno prispeva k prometnemu neredu, sta za namembnost zemljišča nad bencinsko črpalko predlagala kompromis. Zemljišča je dovolj, da bi ga del lahko prepustili za parkirna mesta, del pa za zelenico. Po mnenju **Majde Štoviček Štirn** so Fazine veliko izgubile z gradnjo nove bencinske črpalke, mimo katere je, dokler je bila še manjša, tekla pešpot od vrha Fizin do ceste Obala,

zdaj pa se morajo pešci prebijati k morju mimo vsepovsod parkiranih avtomobilov. Udeleženci razprave o fizinski zelenici so ugotavljali, da je takšnih problemov, kot je parkiranje na njihovem območju, v piranski občini veliko, denimo na Poti pomorščakov, kjer je po besedah **Pavla Marca** »višek nereda«. **Žare Lipušček** je trdil, da občina, ki lahko določi rabo prostora, vselej na škodo krajanov poklekne pred investitorji. Tako je bilo pri *Hotelih Bernardin* in nazadnje v primeru *Turistice*, kjer ni vztrajala, da bi hkrati z gradnjo šole poskrbeli še za parkirišča.

Po plodni razpravi so se krajanje odločili, naj se del zemljišča za bencinskim servisom, do preselitve policijske postaje, za potrebe policije preuredi v parkirišče, preostali kos pa naj ostane zelena površina. Svoji občini bodo predlagali, naj ugotovi, kako se je KZ *Agraria* lahko vpisala kot lastnik zemljišča, ki ji je bilo dano namensko za izgradnjo trgovine. V primeru ugotovitve o nespornosti lastništva pa naj si ob morebitni prodaji občina Piran zagotovi predkupno pravico do zemljišča. Krajanje so se tudi strinjali, da je treba poskrbeti za

ponovno vzpostavitev nekdanje fizinske pešpoti ter preveriti ali lastnik *Meritovega* podjetja, gospod **Kranjc**, posega v občinsko lastnino. Odločili so se predlagati še dolgoročneje ukrepe za izboljšanje bivalnih razmer na Fizinah, kot so: preselitev bencinskega servisa, ureditev parkirišča za stanovalce neposredno v bližini ceste, odprtje arheološkega najdišča za javnost ter na višje ležečem zemljišču ureditev zelene površine z otroškimi igriščem.

Livija Sikur Zorman

** Fazine so portoroški zaselek družinskih hiš s prijetno lokacijo ob morju ter s posebno mikroklimo. Ker je območje pozidano, je za kmetijstvo izgubljeno. Okolica, predvsem zaradi sobodajalske dejavnosti dozidanih, hiš je zelena. Na zasebnih zemljiščih pa pogosto primanjkuje prostora za vozila. Naselje nima skupnega javnega prostora, ki bi omogočal razvoj družbene celice oziroma stičišča. Ob morju je solno skladišče, ki je spomeniško zavarovano in neustrezno izkoriščeno. Na tem območju je tudi arheološko najdišče iz rimskega obdobja, pod vodo pa so ostanki ribogojnice. V 13. stoletju je tu stala cerkva sv. Janeza (San Giovanni oz. S. Zuane de Plaio), ob kateri je bil samostan. Ob koncu 19. stoletja so bile še vidne ruševine. Ob cesti stoji bencinski servis, ki je v zaselku tujek, mu jemlje prostor in zmanjšuje kakovost bivanja (kazi veduto in onesnažuje okolje). Tudi Policijska postaja je vrinek v kraju, vendar naj bi se je v bližnji prihodnosti odselila na drugo lokacijo. Z gradnjo skladišč soli leta 1825 je dolina izgubila stik z morjem.*

Spanje pri odprtem oknu je zelo zdravo. Razen v Portorožu.

»PETRE« NE BODO ZAPRLI

Po Luciji se je razširila vest, da so dokončno zaprli market-diskont Petro v obrtni coni. Vzrok naj bi bil upad prometa ob čedalje hujši konkurenci supermarketov v Luciji in na Obali. Poklicali smo lastnika Petre, ki nam je zatrdil, da so trgovino res zaprli, a le zato, da bi jo renovirali. Ponovno naj bi jo odprli še to poletje.

»Sedmico« bi mnogi krajanji, med njimi zlasti starejši, zelo pogrešali. (foto: až)

Po Luciji pa se šušlja tudi, da naj bi zaprli znamenito Mercatorjevo »sedmico« v središču kraja, ki naj bi ji po izgradnji novega supermarketa precej upadel promet. Žal, nam zaradi časovne stiske ob zaključku redakcije govorice ni uspelo preveriti. Krajanji, ki živijo v okolici in jim bližina trgovine predvsem pomeni prihranek časa, si prav gotovo srčno želijo, da govorice ne bi bile resnične.

NOVA STANOVANJSKA SOSESKA V LUCIJI - Sredi junija je bila otvoritev nove stanovanjske soseke na lokaciji nekdanjih Mercatorjevih skladišč v Luciji. Gre za osem stolpičev, v katerih je 111 stanovanj ter podzemna garaža z 240 mesti. Piranski podjetnik **Gašpar Gašpar Mišič** je ob podpori gradbenega izvajalca, Kraškega zidarja, s projektom pričel pred tremi leti, investicija pa je znašala okrog 11 milijard tolarjev.

DOVOLJ JE BILO 20 MINUT

V noči na nedeljo, 2. julija, nekaj minut po eni zjutraj, so neznanci pred restavracijo pod portoroškim metropolom ukradli kolo s pomožnim motorjem, tomos flexer, rdeče barve. Lastnik ga je, zaklenjenega s ključavnico, zapustil le za kakšnih 20 minut.

OBNOVLJENA ZUNANJA IGRIŠČA V LUCIJI

Namesto hokejskega igrišča, roketno in dve košarkarski.

Športni in mladinski center Piran (ŠIMC) je nedavno predal namenu obnovljeno zunanje športno igrišče pri športni dvorani v Luciji. Gre za večnamensko športno površino, ki vsebuje dve košarkarski ter roketno igrišče. Projekt je veljal kar 17 milijonov tolarjev, saj gre za temeljito obnovo dosedanje podlage. Igrišča so v dopoldanskem času primarno namenjena šolskim dejavnostim, popoldne pa športnim klubom in organizirani rekreaciji. Kot nam je povedal **Matjaž Ukmar**, direktor ŠIMC, imajo še veliko drugih načrtov širom občine, v Luciji, nedaleč od omenjenih športnih igrišč, pa naj bi že v nekaj tednih zgradili malonogometno igrišče z umetno travo in reflektorji; v projektu sodeluje Nogometna zveza Slovenije.

Več kot tisoč psov v Portorožu - Kinološka zveza Slovenije in Obalno kinološko društvo sta v začetku junija v marini organizirala dvodnevno mednarodno razstavo psov »CACIB PORTOROŽ 2006«. Udeležilo se je natanko 1042 psov 200 različnih pasem iz 24 držav. Predsednik osrednje zveze **Denis Kuzelj** je mednarodna kinološka zveza Sloveniji zaupala organizacijo Evropske razstave psov leta 2010. Pričakujejo udeležbo nad 10.000 psov.

KNA MATON

**PVC IN ALU OKNA - UGDNE CENE IN HITRA DOBAVA
RAZSTAVNI SALON - OBALA 127 LUCIJA**

BREZPLAČNI TELEFON: 080 9880

www.maton.si

IZ PIRANA

REVITALIZACIJA PIRANA?

Občinska oblast se rada hvali, da ustrezno skrbi za revitalizacijo Pirana. V praksi, kot zgovorno kažejo fotografije našega sodelavca **Rudija Mraza**, stvari stojijo drugače. Zdi se, da gre - bolj kot za revitalizacijo, ki pomeni oživiljanje, vračanje v življenje - za norčevanje iz prebivalcev Pirana.

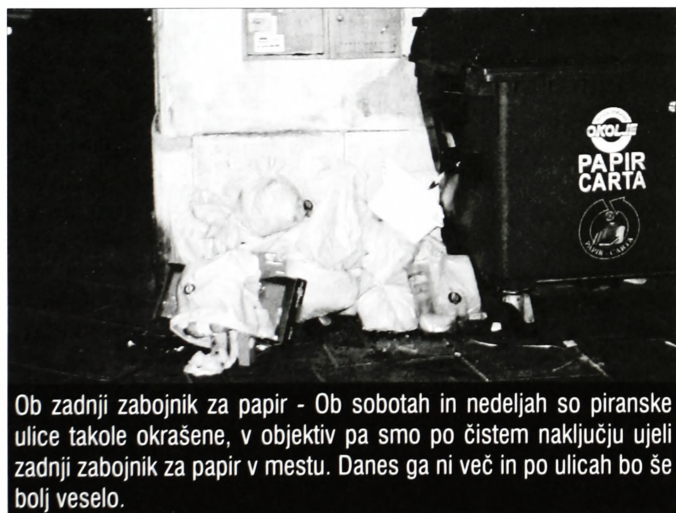

Na sliki je eden zadnjih oživitvenih podvigov v mestu Piran, tik pred prvomajskimi prazniki.

VIP invalidi - Parkirišča za invalide morajo biti dostopna vsem invalidom Slovenije. V Piranu so na žalost revitalizatorji našega mesta poskrbeli za novo življenjsko krutost...

...zato invalidom, ki bodo obiskali Piran, priporočamo, da si popreje (ne vemo, kje), pri-skrbijo ključce za invalidska parkirišča, če ne bodo prej rezervirana za VIP-invalidi.

Ob zadnji zabojnik za papir - Ob sobotah in nedeljah so piranske ulice takole okrašene, v objektiv pa smo po čistem naključju ujeli zadnji zabojnik za papir v mestu. Danes ga ni več in po ulicah bo še bolj veselo.

ROP »PUJSKA« V PIRANU

Tudi v naših krajih se dogajajo zgodbe, ki sodijo v rubriko »Saj ni res, pa je...«. V noči na torek, 20. junija, je v enega izmed piranskih hotelov vstopil zamaskiran moški, v receptorja nameril pištolo in od njega zahteval denar. Ta noč ni bila ena njegovih najsrečnejših. Odnesti mu je uspelo le hranilnik v obliki pujska, v katerem je bilo ne več ne manj kot 500 tolarjev. Policija je roparju že za petami.

ŽUPANOV KLICAR 2006

Tartinijev trg, Piran, ob 20. uri

JULIJ

- * **1. julij:** promenadni koncert Mladinskega pihalnega orkestra Piran.
- * **8. julij:** MIFF 2006 nastop folklornih skupin ASOCIACIÓN CULTURALY FOLKLORICA "TIERRA DE BARROS" ALMENDRALEJO, BADAJOZ (Španija) in BULGARIAN FOLK DANCE GROUP MARTENICA (Madžarska).
- * **15. julij:** Gledališka skupina Steps iz Izole – otroška predstava BIM in BUM.
- * **22. julij:** Skupina Gallenberg Vaganti, Zagorje ob Savi.
- * **29. julij:** Kvartet 7 plus, Izola.

AVGUST

- * **5. avgust:** Večer slovenskih plesov - Folklorna skupina France Marolt iz Ljubljane.
- * **12. avgust:** Plesna skupina Mojce Horvat.
- * **19. avgust:** Koncert - Mef in Narodnoosvobodilni bend.
- * **26. avgust:** Zaključek Solinarskega festivala.

Ločiti se hočem, ker nočem biti poročen z žensko, ki jo mož vara.

V PIRANU HRUP V MEJAH »NORMALE«, KAJ PA V PORTOROŽU?

V primerjavi s Portorožem, kjer je nočni hrup presegal vse razumne meje in kjer so prebivalci pravi talci divjih ritmov s teras in plaž, se zdi po tej plati mesto Piran nekoliko bolj umirjen kraj. Ker smo na Portorožana prejeli nekaj razburjenih klicev Pirančanov, da se zlasti okrog določenih gostinskih lokalov vsako noč razlega hrup, smo zadevo skušali raziskati na terenu, vendar smo se kmalu znašli v dilemi.

Pogovarjali smo se z več prebivalci v okolici lokalov, ki naj bi bila žarišča hrupa, vendar so vsi po vrsti zatrjevali, da se tam ne dogaja nič omembe vrednega.

»Piran je turistični kraj in če hočemo živeti od turizma, moramo malce potrpeti,« je povedal eden od njih. Spet drugi, Pirančan od rojstva, še bolj nazorno opisuje življenje v mestecu: »Piran je v akustičnem smislu tako zgrajen, da v njem odmeva vsak šum. Če kdo zaloputne avtomobilska vrata ali zapre kanto za smeti, se to razlega daleč naokoli. Pogledite središče Dunaja, tam se življenje odvija do jutranjih ur, pa temu nihče ne nasprotuje, saj prebivalci od tega živijo.«

Kakšno je uradno stališče?

Poklicali smo na piransko policijo. Pomočnik komandirja **Davor Terčon**, nam je zatrdil, da stanje glede kaljenja nočnega miru ni kritično.

»Glede hrupa v mestu Piran je približno

tako kot prejšnja leta. Med priobalnimi kraji prav v Piranu beležimo najmanj kršitev. Ugotovljamo, da se pritožujejo vedno ene in iste osebe. Ko pa patrulja intervenira, običajno ugotovi, da kršitve ni bilo. Seveda nekaj hrupa je, ki pa je povezan s turizmom in je daleč od alarmantnosti.«

Lastnik lokala »Gea Cafe« **Jani Lubec**, ki je pogosta tarča pritožb, nam je povedal, da njegov lokal obratuje do 3. ure zjutraj, vendar se terasa zapre že ob 1. uri, kot piše v dovoljenju. To so nam potrdili tudi na policiji, ki jih prav določene osebe na ta kraj rade kličejo. Podobno so nam povedali tudi v občinskem uradu za inšpekcijo in redarstvo ter nekateri drugi pristojni organi.

Primer Portoroža

Kam se še obrniti, da bi dobili čim bolj verodostojen prikaz stanja? Največja težava je v tem, da ljudje, ki se pritožujejo, večinoma želijo ostati anonimni. To je do neke mere

razumljivo, saj javno izpostavljanje ni enostavna stvar. Po drugi strani pa tak pasiven odnos otežuje razčiščevanje problema. A četudi bi slučajno imeli prav, bi v naši občini bržkone bolj malo dosegli tudi, če bi nastopili v večji skupini. To se nazorno kaže na primeru Portoroža, kjer so »nočno oblast« v svoje roke vzeli gostinci in kjer vse pritožbe krajanov izzvenevajo kot rahlo »disharmonično« ptičje petje. Zato je naša končna ugotovitev lahko le tale: niso krivi niti uradni organi, ne gostinci, ki pač delujejo po naravnem človeškem zakonu »čim več nagrabit, ko je za to čas«, kriva je politična oblast, ki vse to dopušča. Občinska oblast morda res nima pristojnosti za to ali ono, na njej pa je, da na številnih kritičnih področjih pokaže, kje so razumne meje (za to ima vse pokritje v zakonodaji). Šele v tem primeru bi od svojih občanov lahko zahtevala toleranco.

Andrej Žnidarčič

KRALJI ULICE

Nedavno so bili na obisku v obalnih mestih ljubljanski brezdomci. Skupaj s prostovoljci so združeni v **Društvu za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice**. V okviru tega društva izdajajo mesečnik **Kralji ulice, ulični časopis o brezdomstvu in sorodnih socialnih vprašanjih**. Večina avtorjev objavljenih prispevkov je na tak ali drugačen način povezanih z življenjem na ulici. V njih opisujejo svoje življenje na ulici, pišejo pesmi, spomine, aforizme, rišejo, sestavljajo križanke. Brezdomci svoj časopis prodajajo na ulicah sami, kar jim omogoča legitimen zaslužek in alternativo beračenju. Člani društva si prizadevajo za odprtje dnevnega centra za brezdomce v Ljubljani. Vključeni so tudi v Univerzo pod zvezdami, kjer prirejajo gledališke predstave, literarne delavnice in pesniške večere. Več o njih najdete na njihovi spletni strani www.kraljiulice.org. Na obalo so prišli, da bi ugotovili, ali bi lahko tudi pri nas začeli s prodajo časopisa Kralji ulice. Zato si želijo navezati stike z domačimi brezdomci in prostovoljci, da bi tako razširili prodajno mrežo in spletli nove prijateljske vezi. Lahko jim pišete tudi na naslov **KRALJI ULICE, Kardeljeva ploščad 16, 1000 Ljubljana**.

Gregor in naša sodelavka Špela Pahor. (foto: Tanja Vuzem)

INŠTITUT V RIBIŠKI ŠOLI

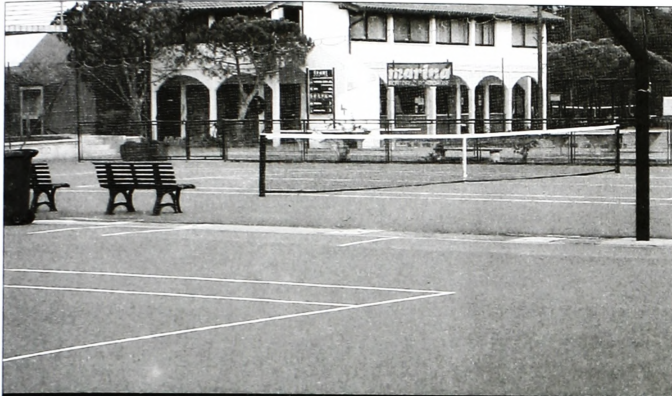
V nekdanji ribiški šoli v Bolniški ulici v Piranu je začel delovati Inštitut za dediščino Sredozemlja, ki deluje pod okriljem Univerze na Primorskem. Inštitut ima delovne prostore v prvem nadstropju, v pritličju pa je »arheološka« galerija Mediterranea, kjer so na ogled nekaeri najlepši predmeti iz t.i. situlske umetnosti. Zbirko nameravajo stalno bogatiti.

(Š. P)

PETICIJA ZA OHRANITEV METROPOLSKEGA IGRIŠČA

Živimo v času izgubljenih iluzij, ko starih, dobrih socrealističnih vrednot ni več, nove volgaro-kapitalistične vrednote pa so postavile na kocko osnove svetlih ciljev humanizma. Na ustih novih družbenih oblastnikov je večna mantra za mladino in njihov razvoj, ki pa se udejanja samo verbalno.

Samo še tenis?

V občini Piran smo v letu 2005 dosegli velik športni uspeh. Ekipa moškega košarkaškega društva Portorož se je uvrstila v 1.B državno ligo. Dolgoletna prizadevanja košarkaških zanesenjakov so obrodila sadove. Ob tem velikem uspehu pa izgublamo zibelko, začetek prvih športnih košarkaških podvigov, ki že desetletja je in bo ostalo naše svetišče. Preko 500 mladincev, pionirjev in kadetov je v treh desetletjih svoje prve korake naredilo na igrišču ob morju, kjer nam okus po morskem prostranstvu in svetloba sončnih zatonov krojita pozitivno življensko pot.

Podpisani na peticiji metropolskega igrišča ne damo, zanj se bomo borili do zadnje kaplje krvi, saj nam ne morete na silo vzeti naše osebne zgodbe. Zgradite teniška igrišča nekje drugje, nam pa pustite živeti in sanjati ob morju na igrišču, ki nam pomaga rasti in dihati s polnimi pljuči. Ne porežite nam korenin!

Igor Bizjan in podpisniki

Delo me morda ne bi pokončalo.
Toda zakaj bi tvegalo.

**Funkcionalni poslovni prostori
v TPC Lucija iz prve roke!**

UGODNE CENE !!!

PRITLIČJE:

Cena za m²: 420.568 SIT
(1.755 EUR) + DDV

1. NADSTROPJE

Cena za m²: 371.442 SIT
(1.550 EUR) + DDV

3 x

1x

2 x

26,50 m²

108,30 m²

26,35 m²

primorje

Pokliči zdaj! 66 38 330

STAVBENIK, gradbeništvo d.o.o.

Lastne nepremičnine. Investitor: Stavbenik, gradbeništvo d.o.o., Ulica 15. maja 16, Koper, www.stavbenik.si, marjana.fatovic@stavbenik.si.
Cene v evrih so informativne in preračunane po CPT 1 EUR = 239,64 SIT. Leto izgradnje 2001.

DIRKE Z MOTORNI ČOLNI

Na morju od Bernardina do piranske Punte bo od **1. do 3. septembra** dirka morske formule 1. Privabila naj bi od 15 do 25 tisoč gledalcev. Po besedah **Simona Šimata**, člana organizacijskega komiteja, so pridobili vsa potrebna soglasja (ministrstvo za promet, za kmetijstvo, za okolje...) Med dirko ne bo cestnih zapor ali posebnega prometnega režima. Po programu bo v četrtek, 31.8. svečano odprtje tekmovanja s sprevidom, v petek, 1.septembra bo preizkušanje tekmovalnih pogojev, preizkušanje čolnov in opreme in 7 ur uradnega treninga, v soboto bo 3 ure treninga in 4 ure dirke, v nedeljo bo 3 ure uradnega treninga in uro in pol dirke. Lokalna skupnost (mišljeno je Občina Piran) in lokalna turistična organizacija bodo pripravile spremljevalne dogodke: nastop akrobatske letalske skupine Frecce Tricolori, ognjemet, nastop padalcev, predstavitev letalske enote Policije in Slovenske vojske in glasbeni program.

POCESTNA TURISTIČNA PONUDBA?

Portoroške turistične agencije že dolgo opozarjajo na »tatove turistov«. Prav ste prebrali. Kot zatrjujejo lastnici agencij **Andreja Fatorič Humar** in **Andreja Gudič**, podpirajo pa jih tudi številni sobodajalci, je v kraju nekaj sobodajalcev, ki so po cele dneve na preži za tujimi registrskimi tablicami. Ko opazijo, da ti turisti stopijo proti turistični agenciji, skočijo k njim in jim nudijo svoje usluge, ki so seveda ugodnejše kot v agencijah.

»Ti ljudje 'delujejo' po celem Portorožu. Naj povem le primer iz zadnjih dni. Bila sem pri pošti, ko je v križišču ustavil avtomobil z italijansko registrsko tablico. K njemu je pripeljala ena od 'pocestnih prodajalk turističnih apartmajev' in voznika nagovorila kar skozi okno. Italijan je očitno odklonil ponudbo, ženska pa se ni zmedla, takoj je odpeljala proti križišču s Koprsko, da ja ne bi v Portorož medtem pripeljal kak turist in ne bil deležen njenega pozdrava,« pravi Fatoričeva.

Turistične agencije so že večkrat poklicale policijo, ki pa jim je odgovorila, da to početje sodi na področje »klošarjenja«, ki ni kaznivo. Z odgovorom seveda niso zadovoljni, zato sta agenciji ter sobodajalci v teh dneh poslali protestno pismo še županji. Zahtevajo, da občina v okviru pristojnosti, ki jih ima, prepreči početje, ki je škodljivo in v sramoto turističnemu gospodarstvu.

Na preži... (foto: ag)

ZELENA RAZPOTJA

Z idejo o sonaravnem razvoju, ki je hit novejšega časa, se tudi sam istovetim. Kdor živi v sozvočju z naravo in je njen harmonični del, je srčen človek. Poti, ki vodijo k temu cilju, pa je več. Če se umestimo v ta naš sicer majhen slovenski prostor, ugotovimo, da ima vsak Slovenec na razpolago hektar oziroma 10.0000 kvadratnih metrov prostora.

Imamo torej na razpolago obilo biotsko zelo pestrega in bogatega prostora. Če razmišljamo *temno zeleno*, je človek najbolj moteč del narave. Pogled skozi temno zelena očala na Slovenijo kaže na to, da se stvari gibljejo v pozitivno smer. Rodi se vedno manj Slovencev in že 62 % Slovenije je prerasel gozd, ki je kraljestvo za rastline in živali. Kljub temu pa ta raj za rastline in živali pogosto iščemo v bližini človeških bivališč ali kar tam, kjer biva človek. Sožitje med živalmi in človekom na istem prostoru največkrat ni možno in vodi do konfliktov, zato bi bilo slo po opazovanju živali primernejše tešiti na nenaseljenih prostorih. Kjer je gosta naseljenost, morajo

Foto: AŽ

biti okoljska pravila prilagojena človeku. To pa pomeni, da mora biti prostor opremljen z infrastrukturo, kot so ceste, parkirišča, vodovodi, kanalizacija, elektrika, kabli, telefon idr. Greznica in makadam sta še sprejemljiva v redko poseljenem okolju, v urbaniziranem pa ne. Take opreme poseljen prostor nima tam, kjer vlada revščina, zaostalost, boleznin in druge nadloge. Kjer so nekoč kmetije orali s plugi, konji in voli ter s kosami kosili travo, raste gozd. Vse, kar so pridelali, je bila čista bio hrana, pa je kljub temu imela tako nizko ceno, da jim je ob trdem delu omogočala le skromno preživetje. Kmetijska proizvodnja za tržišče se je danes preselila v doline in na ravnine, kjer brnijo stroji težke kmetijske mehanizacije. Tam s pomočjo kemije pridelamo dovolj hrane. Ob obilnih kmetijskih subvencijah EU se soočamo z viški kmetijskih pridelkov in omejevanjem pridelave. Za industrijo so predpisana stroga okoljska merila in nadzor. Za okolje najbolj obremenjujoče, pri nas in tudi drugod po Evropi, pa je postalo kmetijstvo. Takšno je tudi tisto v sečoveljski dolini, za katero zeleni fundamentalisti bijejo plat zvona pred golfom. Tam, kjer naj bi gradili golf, je predvsem kislina in za kmetijstvo skoraj neuporabna zemlja. Na podeželju širom Slovenije, kjer se je nekoč pred osnovnimi šolami razlegal otroški živ žav, pa je vedno bolj spokojno. Na mnogih kmetijah opuščajo obdelavo zemlje, jo prepuščajo gozdu in

hodijo v službo. Kdor si danes želi kmečke idile, kot sta Goričko in Brkini pa višinske kmetije in podobno, ima vse možnosti za uspeh. Kjer prostranstva zelenih kmečkih travnikov, njiv in redke poseljenosti ni, pa je iluzorno tudi pričakovanje o podeželski idili. Na majhnih in dragih gradbenih parcelah je prostor nujno do skrajnosti racionaliziran. Na

njih ni prostora le še za kak mini kozolček iz podeželske krajine. Prostor v portoroški krajevni skupnosti še ni pretirano natrpan, v Luciji in Piranu pa je natrpanost ušla preko roba. Spomeniški Piran ne more preživeti, če mu ne zgradimo infrastrukture za sodobni čas. V Luciji je treba prenehati z gradnjo v njenem središču. Portorož pa ogrožajo gradbeni lobiji z »vikend« stanovanji na majhnih parcelah. Temu se lahko zoperstavimo le z večjimi cenovno dostopnimi parcelami za stanovalce s stalnim bivališčem.

Menim, da se drugače vdoru na neposeljen prostor tu ob morju ne bo mogoče upreti.

Največji ekološki problem so smeti. Kar sami ne delamo, nimamo pravice pridigati drugim. Za sonaravni razvoj lahko največ

naredimo z lastnim zgledom. Odnos do odpadkov izpričuje našo ekološko ozaveščenost. Najprej se moramo zavedati, kaj smeti so. Napako delamo, ker mislimo, da so vse smeti odpadki in jih mečemo v kante. **SMETI SO LE SNOVI NA NEPRAVEM MESTU!** Dati jih je treba na pravo mesto in ne bodo več ne smeti ne odpadki. Vse rastlinske odpadke, ki imajo velik volumen, lahko predelamo v koristno kompostno gnojilo. Že v šoli bi morali mladino vzgajati v ljubezni do narave in čistega okolja, v katerega ne smemo prav ničesar odmetavati. Zlasti pešpoti v turističnem okolju pa so za mnoge še vedno najprikladnejši prostor za odmetavanje stvari, ki jih ne potrebujejo. Umazane okolice pešpoti so tako postale slika o nas, ki si jo vsak dan ogledujejo gostje s celega sveta. Ne razumem, zakaj to nikogar ne vznemirja. Umazana nija je raj za komarje, za ljudi pa ne.

Jakob Čemažar

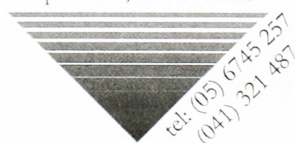
O TEM IN ONEM

- * *S tablo iz Sabotina na streho Mulina?*
- * *Poraženca: Prvi je postal general, drugi pa kardinal.*
- * *Reformske dileme: Kupiti traktor, gnojilo, seme in »sej-ati« ali pa »Sej-šele« obiskati.*
- * *Piranski izliv v Limski kanal bi reko Mirno spremenil v Nemirno.*
- * *Savudrijska vala mirno naj valovita mimo tisočletnega Pirana po morju brez terminala do obal severno od Ankarana.*

JČ

Kozmetika Jana Novak s.p.

Lepa cesta 1, 6320 Portorož

Nega in ultrazvočna terapija obraza

Nega telesa

Ultrazvok in vakuum terapija telesa

Elektro stimulacija obraza in telesa

Depilacija

Manikura

Pedikura

Refleksna masaža

Tui-na masaža

Solarij

Infrardeča savna

BOMO RODNO ZEMLJO OBDELALI ALI POZIDALI?

Prvo okroglo mizo iz niza štirih predvidenih so na pobudo krajanov v portoroški krajevni skupnosti sredi junija pripravili: Krajevna skupnost Portorož, Društvo za trajnostni razvoj Istre ter Kmetijska in gozdarska zbornica Koper. Prva se je lotila problematike prodaje kmetijskih zemljišč, ki se spreminjajo v zazidljiva. Naslednje napovedujejo razpravo o kmetijstvu kot vse bolj degradirani gospodarski panogi, o rastočem zanimanju za zdravo hrano ter o možnostih ponovnega vzpona domačega kmetijstva.

Kdo pri nas upravlja z zemljo? S kmetijskimi zemljišči gospodari država oziroma njen *Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov* (v naši občini, denimo, se med občino in državo že nekaj časa vleče spor o lastništvu nekaterih kmetijskih zemljišč). Z opredeljenimi kot zazidljiva (pozidana ali v tak namen namenjena) gospodari občina kot njihova lastnica, bodisi s kmetijskimi kot zazidalnimi parcelami gospodarijo fizične ali pravne osebe (državljeni, podjetja), če so njihovi lastniki, najemniki ali zakupniki. Nekaj zemljišč, ki so še v denacionalizacijskem postopku, pa ostaja brez gospodarja. Zemljiščem se namembnost lahko spreminja na pobudo zainteresiranih investitorjev (tako je bilo na primer v primeru golf igrišča) ali zaradi naložb, opredeljenih kot družbeno koristne (cesta, vodovod, bolnišnica, šola ipd.). Vendar nikakor ne stihijsko, ampak v okviru smernic in planov (v obliki različnih odlokov, prostorskih aktov, začeni od najširšega, srednjeročnega plana, strategij itd.), ki jih sprejema občinski svet kot izvoljeni organ lokalne oblasti.

Nosilec postopkov spreminjanja kmetijskih v zazidljiva zemljišča je torej občina, pri čemer je potrebno soglasje tako ministrstva za kmetijstvo kot za okolje in prostor. Da bi zadostili svojim potrebam, na primer po bivališčih, zidajo seveda ljudje že od vedno, vprašanje pa je, za kaj in koliko zemlje bomo pozidali. Prav zato, ker so kmetijske in gozdne površine tako pomembne za človeka in za uravnotežen razvoj – le predstavljajte si gosto pozidano območje, polno motornih vozil in hrupa! - sodobne države skrbno bedijo nad njimi. Zelene površine so v resnici varovalni prostor ne le za živalstvo in rastline, ampak tudi za človeka, izumetničeni urbani prostori, kjer je velika koncentracija prebivalstva in potencialnih bolezenskih agensov, niso nikoli veljali za zdrave! Zdravnik vas, če ste na primer zboleli na dihalih, ne bo na »dober zrak« poslal v velemesto, ampak na podeželje, kjer je veliko zelenja!

Ne-umne civilizacije propadejo

Dolgotrajne postopke za spreminjanje namembnosti zemljišč so demokratični sistemi vzpostavili kot varovalo, da se lahko dobro razmisli o posledicah sprememb, saj so te navadno nepovratne - nekdanjih zasutih lucijskih solin, recimo, ni moč več obuditi k življenju -, imajo pa tudi lahko nepredvidljive posledice (spomnimo se samo na naš Kras, kako je, potem ko so ga prej brezobzirno in lakomno do golega posekali, rodovitna zemlja dobesedno odtekala). Modre skupnosti zato dobro razmislijo, kako bodo uporabile svojo zemljo, kako bodo upravljale z vsem svojim prostorom, največjim premoženjem, ki ga imajo. Danes znanstveniki odkrivajo, da so prenekatere civilizacije propadle prav zaradi ne-umnega odnosa do svojega okolja. O tem denimo pripoveduje najnovejša knjiga z naslovom *Propad* (Jared Diamond: *Collapse, How societies choose to fail or succeed*) – kjer

avtor na primeru propada skupnosti Velikonočnih otokov analizira vzroke, ki privedejo do razkroja civilizacije, kakršna je bila recimo tudi visoko razvita majevska ali v sodobnejšem času skupnost na otoku Haiti. Na polovici otoka, kjer so ljudje živeli v sozvočju z naravo in kjer so znali ohraniti vegetacijo, v današnji Dominikanski republiki, se dandanes razvija cvetoč turizem, medtem ko država Haiti na drugem, le z gorovjem ločeni del otoka, kjer so ljudje, zaslepljeni od sle po dobičku, popustili roparskemu sekanju vegetacije, opustela životari.

Živahno in dobro obiskano okroglo mizo so vodili (od leve): arhitekt Valter Pikel, diplomirana agronominja Irena Vrhovnik, predsednica Sveta KS Portorož Nada Kozina in predsednik koprške Kmetijsko-gozdarske zbornice Jožef Hrvat.

Zemljo je treba braniti!

Seveda bomo ljudje vedno gradili, toda življenjsko pomembno je, da so posegi, oziroma vprašanja koliko, kje in v kakšne namene bomo zidali, skrbno pretehtani. Pritiski tistih, ki so si v tranzicijskih časih na lahko pridobili veliko denarja, so veliki. Z vedno novimi in novimi gradnjami počitniških stanovanj v privlačnem okolju, kakršnega nudi naše območje, hočejo zaslužiti še več. Razumeti moramo tudi ljudi, ki bi si radi kupili svoj košček razgleda na morje, a zaradi tega ne moremo dopustiti razprodaje in opustošenja naše zemlje. Urbanizacija naj

se, seveda z vrhano mero razsodnosti, nadaljuje predvsem na že pozidanih območjih, zelene površine pa je treba odločno braniti, saj gre za vejo na kateri sedimo. Dandanes pa se, nasprotno srečujemo prav z nasprotnim: vse pogostejšimi pozidavami kmetijskih zemljišč, z energetsko potratnim zidanjem na neprimernih legah, gradnjo, od katere skupnost in kraj nimata ničesar (vikendi), nesmotrno, predimenzionirano gradnjo (parkirišča, ceste, razstavni prostori...). Na drugi strani pa veliko zemlje ostaja neobdelane, saj je kmetijstvo zapostavljeno oziroma se, zaradi hlastanja po vse večjem zaslužku, kmete vzpodbuja k prekomerni rabi pesticidov in drugih kemikalij ali k prodajanju njihove zemlje ljudem, ki je ne kupujejo, da bi jo obdelovali, ampak pozidali!

Predvsem od nas zavisi, ali se bo naša skupnost v prihodnje na vseh ravneh, ne le materialnem, razvijala uravnoteženo, kar edino vodi tudi k napredku, tako materialnemu kot duhovnemu. Ali pa nas lahko doleti usoda haitijske skupnosti...

Nada Kozina, Livija Sikur Zorman

Vzemi si čas za prijatelja, sicer ti bo čas vzel prijatelja.

V SLUŽBI JAVNOSTI ALI DRUŽBENIH ELIT?

V vrhu Primorskih novic, ki so se pred nekaj leti pretvorile v regionalni dnevni list, so se pred kratkim začele že nekaj mesecev napovedovane kadrovske spremembe. Menda sporazumno z upravo je najprej odšla dolgoletna direktorica časopisnega podjetja Barbara Verdnik. Potem, ko je bilo samo vprašanje časa, kdaj bo zamenjan še dosedanji odgovorni urednik Boris Gluhak, se je rajši odločil, da odstopi kar sam. Marsikdo bo seveda porekel, da za tovrstnimi odhodi ne tiči nič drugega kot politični interesi, za še en poskus podrejanja medija, za krnjenje svobode tiska in avtonomije časopisa.

Nobena skrivnost ni, da so za vsakimi spremembami na področju občil, ki so se jih, najbrž ne neutemeljeno, prijeli vzdevki kot, denimo, »četrti veja oblasti« (fourth power) ali »četrti stan« (fourth estate), tudi politični interesi, saj

so mediji izredno pomembni akterji oblikovanja javnega mnenja. Toda vprašajmo se tudi, ali so bile *Primorske novice* od vzpostavitve demokratičnega sistema dalje sploh sposobne avtonomne drže, so se sploh znale otestiti vloge služenja izgradnji in utrjevanju socializma in njegovi nomenklaturi, v kakršno je medije in novinarje utesnil prejšnji enopartijski režim? So se »Novice« v novih časih sploh znašle in začele končno opravljati svoje temeljno poslanstvo - služenje izključno (ali vsaj predvsem) javnosti in javnemu interesu - ali pa so nadaljevale s staro prakso advokatskega tiska ne le vladajoče, temveč tudi nove kapitalske elite? In ali so *Primorske novice* končno začele, poleg osnovne naloge, informiranja, opravljati še svojo osrednjo, nadzorno funkcijo, kakršna je bila tisku pripisana vse od razsvetljenstva dalje?

Časopis za discipliniranje javnosti

Vloga psa čuvaja, bdečega nad dejanji oblasti, »watch dog« funkcija, ki se je v demokratičnem svetu uveljavljala vse od devetnajstega stoletja dalje, sloni na prepričanju, da je treba tudi demokratično oblast nenehno nadzorovati, ker naj bi jo bilo mogoče vselej zlorabiti v korist posamičnih in posebnih interesov. Takšen nadzor akterjev družbene moči, politične, gospodarske in druge, pa naj bi omogočala prav vladavina publicitete kot sistema nezaupanja do oblasti. Mediji lahko odigrajo to vlogo le, če so svobodni, kar je neločljivo povezano z neodvisnostjo bodisi od

strankarsko-političnega nadzora kot tudi od komercialnih interesov. Navkljub svobodi tiska, ki jo deklarativno zagotavljajo vse demokratične države, pa je za medije, podvržene velikim pritiskom interesov družbenih elit in trga, težko obdržati avtonomijo, pogosto odvisno predvsem od načelnosti, pokončnosti in poštenosti ljudi. Pri *Primorskih novicah* smo zlizanost z vladajočo elito lahko »v živo« opazovali, denimo, v primeru zadnjih volitev za koprškega župana, ko so neprikrito favorizirale politično opcijo, ki se je ohranjala še iz socialističnih časov. Njihov poskus, da bi prisilile volivce h

konformnistični odločitvi, da bi volili po starem, je takrat spodletel. Koper je dobil župana iz čisto drugega testa, pogojno bi lahko rekli, da gre za »berlusconijev« fenomen v malem. Toda s svojo pristranskostjo in neprikritim navijanjem za stare sile so si *Primorske novice* tedaj zapravile možnost, da bi postale sodoben dnevnik, sposoben opravljanja bodisi nadzorne funkcije do oblasti bodisi javnega foruma za soočanja različnih mnenj, s čemer bi prispevale k pluralizaciji in demokratizaciji tukajšnjega prostora. Posebej še zato, ker so skušale nadzorno vlogo opravljati skoraj izključno do novoizvo-

PES ČUVAJ ZA JAVNOST!

Privoščili si bomo izpostaviti samo enega ali dva nam dobro znana primera, ko so Primorske novice povsem zatajile pri opravljanju svoje temeljne dolžnosti, ki jo imajo do javnosti, opravljanje nadzorne funkcije, a koliko jih je še!

Sodobne demokratično izvoljene oblasti naj bi delovale čim bolj v dobro najširših slojev ljudi in čim manj (oziroma še bolje, nič) v korist le nekaterih oziroma partikularnih interesov. Ker so zgodovinske izkušnje pokazale, da oblastniki od vedno radi zlorabljajo moč, ki jo jim prinese njihov položaj (saj poznate tisti rek, »da priložnost dela tatu«), jo je treba nenehno nadzirati. Kako? Edini način je, da so vsi postopki odločanja oblasti čim bolj transparentni oziroma pred očmi javnosti. Mediji kot njeni služabniki naj bi torej v njenem imenu imeli nalogo – kot »oči in usta« javnosti (državljanov, civilne družbe) – gledati oblasti pod prste. Zato vsakršno zapiranje sej pred javnostjo ali označevanje dokumentov z oznako zaupno, ki si jo privoščijo organi oblasti, vzbudi v demokratičnih sistemih pri novinarjih, in posledično v javnosti, nezaupanje in pogosto tudi ogorčenje. Da si lahko oblast, če seveda ni tiranska, privoščiti zapreti vrata pred nosom javnosti, morajo biti zares utemeljeni razlogi (seveda podkrepljeni z zakonom in pravili!), npr. pri vprašanjih varnosti države, njene ozemelske celovitosti, v primeru preprečevanja neredov ali zločinov, zavarovanja zdravja ali morale. Ko pa si je piranski občinski nadzorni odbor letošnjega januarja samovoljno privoščil pred javnostjo zapreti eno svojih povsem rutinskih sej, na kateri je obravnaval poročilo nadzora v portoroški krajevni skupnosti, Primorske novice, oziroma njihova novinarka, ki je ostala pred vrati, niso niti trenile z očesom! Kar je za demokracijo nezaslišano – preprečevanje medijem, da v imenu javnosti opravljajo svojo temeljno, nadzorno vlogo – so Primorske novice sprejele kot samo po sebi razumljivo in sprejemljivo dejstvo in takšno sprevrženost celo posredovale javnosti!

In ko so občinske strokovne službe odklonile javnosti – v tem primeru Portorožanu – predati, našim bralcem že dobro znano analizo o zdravstvenem stanju prebivalcev občine Piran (županjina referentka za stike z javnostjo si je omislila o tem celo izdati odločbo!), so Primorske poskušale zadevo predvsem minimalizirati in prikazati kot nekaj povsem običajnega. Seveda so svoje bralce »pozabile« obvestiti tudi o tako »nepomembni« novici kot je ta, da je državni urad, ki skrbi za dostop informacij javnega značaja, odločil, da so občinski uradniki omenjeno analizo v imenu javnega interesa dolžni prosilcu predati! Pes čuvaj? – toda ne za nadziranje družbenih akterjev moči, ampak za nadzor javnosti, v vlogi odbiralcev, »vratarjev« (»gate keepers«), ki kontrolirajo, kaj (katere informacije, katere avtorje ter predvsem kako bodo interpretirane) bodo spustile v javnost, ki torej nadzorujejo »javni govor«.

Livija Sikur Zorman

ljenega župana Kopra in nikakor ne do starih političnih elit, ki so se obdržale denimo v Izoli ali Piranu, s čemer je primorsko tiskano občilo zgolj poglabljalo dvom v svojo verodostojnost. Zato so tudi kasnejše, pogosto utemeljene kritike *Primorskih novic* na račun nekaterih odločitev ter samovolje novega koprskega župana, izzvenele v javnosti v prazno.

Utišati civilno družbo?

Žal ne moremo mimo lojalnosti, kakršno *Primorske novice* s svojim poročanjem izkazujejo piranski vladajoči politični opciji, ki se je še to zimo na vse kriplje trudila eliminirati zanjo neugodni svet krajevne skupnosti Portorož in s tem utišati civilno družbo, ki deluje okoli Portorožana. Tudi v tem primeru uredništvo primorskega dnevnika ni znalo ohraniti nepristranskosti, celo več, postalo je tako rekoč podaljšana roka »piarovske« sluzbe piranske občine (takšen odnos, kakršnega bi se morali novinarji, ki se zavedajo svoje zavezanosti javnosti, sramovati, simbolično razgalja, denimo, fotografija z letošnjega novoletnega sprejema *Primorskih novic*, na kateri se mlade novinarke časopisa kot jagode na grozdu stiskajo okoli referentke za stike z javnostmi na piranski občini, žal najpogostejši vir, iz katerega črpajo svoje novice (tako imenovane sponzorirane informacije v obliki že pripravljenih gradiv služb za stike z javnostmi ali celo »piarovsko« interpretirane informacije). Če bo novo uredništvo *Primorskih* ravnalo enako oziroma podobno kot staro, če torej ne bo znalo utrditi in braniti svoje avtonomije, če bo, namesto da bi vzpodbujalo javno razpravljanje civilne družbe in posameznikov, klonilo pred interesi akterjev družbene moči in bo v njihovo korist še naprej poskušalo manipulirati javnost, potem bodo vse zamenjave zamujena priložnost, da bi dobili zaupanja vreden časopis, ki bo deloval v korist javnosti.

Livija Sikur Zorman

RAZVOJ – ZA NEKOGA NAPREDEK, ZA DRUGEGA NAZADOVANJE

Veliko se govori o razvoju. Na splošno bi lahko rekli, da je razvoj stremljenje za tem, kar je dobro za človeka. A pojem RAZVOJ je lahko tudi krinka za delovanje v korist posameznika ali privilegirane skupine ljudi v škodo skupnosti ali druge skupine ljudi.

Kaj je razvoj za posameznika? To, da je zadovoljen s svojim življenjem. Da dobro zasluži in da živi v zdravem življenjskem okolju. To pomeni, da diha čist zrak in pije čisto vodo, uživa zdravo hrano, ima urejeno okolico, živi med zadovoljnimi in poštenimi ljudmi, da so mu na voljo socialne, kulturne, zdravstvene in druge ustanove, da se počuti varnega. Da ima možnost razvijati svojo ustvarjalnost.

Katera družba je razvita? Tista, ki ima razvito ekonomijo? Ne, ekonomija ne more biti vodilno merilo uspeha družbe. Glavni motiv delovanja v pogojih kapitalizma, kakršen se je razvil v zadnjem času pri nas, ni družbena koristnost, ampak dobiček posameznika. Pojem človek je podrejen njegovi vlogi delovne sile ali lastnika kapitala. Kapitalistična ekonomija je višja oblika džungle, v kateri je uspeh na strani hitrih, zvitih in močnih. Ekonomija gradi na različnosti ljudi, ki pripelje do socialnih razlik (materialnih in duhovnih).

Prav zato ima v kapitalizmu država (tudi občina) zelo pomembno vlogo – štiti mora človeka kot socialno bitje. Zagotavljati mora življenjski minimum vseh državljanov ne glede na razlike v sposobnostih ali katere druge številne razlike. Ljudje smo pred državo (občino) enaki. **Zato država ne sme biti podrejena ekonomiji.**

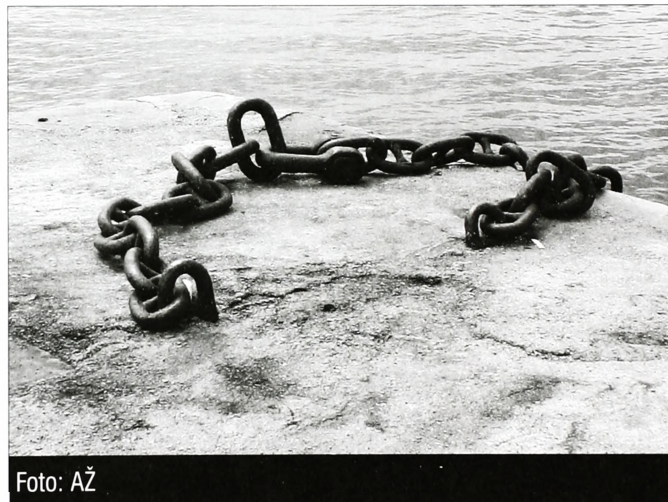

Foto: AŽ

Pametno gospodarstvo prevzame del obveznosti države – ne iz usmiljenja, ampak iz lastnih koristi: če gospodar obravnava delavca predvsem kot socialno bitje in v drugi vrsti kot delovno silo, vlaga tudi v njegov osebni razvoj. Tak delavec bo delal več in bolje, ne zaradi denarja, ampak zaradi občutka pripadnosti in naklonjenosti.

V današnjem gospodarstvu zaslužek ni odvisen toliko od dela kot od iznajdljivosti v kapitalskih transakcijah. Posledice so materialne in psihološke. Človek je lahko kljub vestnosti in delavnosti revež. To ga peha v potrtost.

Kaj je razvoj za posamezne skupine ljudi? Za gradbenike so priložnosti za gradnjo, za hotelirje oddaja prenočišč. Cilji skupine ljudi morajo biti podrejeni ciljem celotne skupnosti in sprejemljivi za vse druge skupine v družbi. Le takrat lahko govorimo o razvoju kot skupni pozitivni vrednoti.

Nada Kozina

ALARIX

V Luciji, na lokaciji kjer ste bili do sedaj navajeni kvalitetne postrežbe ter zanesljivega servisa, smo z novim imenom nadgradili poslovanje Vam dobro znanega podjetja. Od zadnje reorganizacije smo "ALARIX Sistemske integracije", kadrovsko ter storitveno okrepljeni in kot taki vam ponujamo:

- Prodajo računalniške opreme
- Servis, garancijsko, pogarancijsko in programirano vzdrževanje računalniške opreme
- Sistemski inženiring
- Tehnično podporo
- Varovanje podatkov

HP Business Partner

HP Supplies Business Partner, Microsoft Solution Provider,
CA – Affiliate Partner, Toshiba Authorised Reseller.

Prodaja računalnikov in opreme na 18 obrokov!

**Z izrezanim oglasom nudimo 5% popusta
na prodajne cene do 31.7.2006**

ALARIX d.o.o. PE Portorož, Liminjanska 96, Lucija, 6320 Portorož Tel.: 05
6712860, E-pošta: portoroz@alarix.si, splet: www.alarix.si

Izbrani okusi

Kmetijska zadruga z.o.o.
tel.: (05) 6630 700

Slovenske Istre

Cooperativa agricola c.r.l.
fax: (05) 6630 738

Nova ponudba v Agrocentru Lucija KZ Agraria Koper!

Odprli smo novi oddelek svežega sadja in zelenjave. Poleg pestre ponudbe sadežev in vrtnin vam ponujamo tudi našo blagovno znamko »IZBRANI OKUSI SLOVENSKE ISTRE« pristno, domače in najokusnejše!!!

V Agrocentru Lucija imate na voljo vse za kmetijstvo in vrtničkarstvo. Strokovno osebje vam bo nudilo ustrezno pomoč in informacije.

V sodelovanju s podjetjem Interina d.o.o. Ljubljana – plin Kozina nudimo tudi prodajo vseh vrst tehničnih plinov in propan – butan plina v jeklenkah.

Od meseca Junija 2006 vam nudimo tudi izdelavo bonitetne kartice KZ Agraria Koper VANTAGGIO AMICO, kjer bodo vsi Vaši nakupi dodatno nagrajeni.

Vabljeni!!!!!!!

PREDSTAVITEV KNJIGE ADRIJANE CAH

Lepega majskega večera je bila Pečaričeva galerija ponovno prepolna obiskovalcev. Prišli so na predstavitev pesniške zbirke »Il giardino segreto« avtorice Adriane Cah. Prireditelja sta organizirali skupnost Italijanov Piran in piranska knjižnica, vključena pa je bila v kulturni program Samoupravne skupnosti italijanske narodnosti Piran, ki ga financirata Občina Piran in Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. Pesnico sta predstavila profesorica Anita Dessardo in pisatelj Vanja Pegan, ki je tudi avtor spremne besede.

Adrijana Cah živi v Piranu od leta 1980, ko se je priselila iz Trsta.

Pesmi je začela pisati že v najstniških letih, šele leta 1995 pa jih je prvič predstavila javnosti. Od tedaj je sodelovala na mnogih literarnih srečanjih in natečajih v Sloveniji in v tujini. Njene pesmi so objavljene v številnih literarnih revijah in zbornikih. Antologijo **Voci nostre**, kjer je objavljena ena njenih nagrajenih pesmi, hranijo celo v **Evropski knjižnici v Bruslju!**

Kaj jo je spodbudilo k pisanju? Sama je o tem leta 1997 zapisala:

»Perché una persona

tutto ad un tratto nella sua vita sente il bisogno di scrivere? Probabilmente perché in quel momento vuole esprimere una sensazione particolare o un'idea fermentata nel tempo. Come un fotografo fissa un'immagine, così chi scrive ferma un pensiero e lo fissa nel tempo. E come le fotografie – così pure le sensazioni possiedono sfumature cromatiche, contrasti, limpidezze e opacità. Si scrive per sfogare rabbie, dolori, gioie o incertezze. Moltissime sono le ragioni e moltissimi gli argomenti, e più intime sono le emozioni che vengono fermate sui fogli di carta e più difficile diventa il proporle al giudizio degli altri, perché un po' della nostra anima traspare da tutte le parole.«

Čudovit pesniški večer je dopolnil glasbenik **Marcel Marinšek**, ki je na harmoniko mojstrsko zaigral nekaj ljudskih in modernih skladb. Navoč je bil tudi podžupan občine Piran **Alberto Manzin**. Prirediteljev je v duhu medkulturnosti potekala izmenično v slovenskem in v italijanskem jeziku, kar ji je dalo poseben čar domačnosti. Tudi nekatere Adrijanine pesmi v tej zbirki so napisane v italijanščini in nato prevedene v slovenščino. Prevajalci so bili **Sandro Kravanja**, **Marko Kravos** in **Marjan Pungartnik**. Pesmi sta brali avtorica in knjižničarka **Karmen Kodarin**. Akademsko slikarka **Fulvia Zudič**, ki je poleg naslovnice oblikovala tudi vabilo, je sliko z naslovnice podarila pesnici. Oblikovalka keramike **Dubravka Šorel** je za goste pripravila darilca, ki jih bodo vedno spominjala na ta dogodek. Adrijana je s spontanimi in duhovitimi odgovori tako navdušila poslušalce, da so ji v priznanje večkrat zaploskali, nekatere pa je ganila do solz. Ob prigrizku so se obiskovalci še dolgo v noč pogovarjali o njenih pesmih.

(Š.P.)

RAZSTAVLJAJO TUDI PORTOROŽANI

V vitrino ustvarjalnosti V Mestni knjižnici Izola so te dni postavili novo razstavo. Svoje lično narejene izdelke iz papirja, blaga, keramike in usnja so razstavili varovanci in varovanke VDC Koper, ki ima pod svojim okriljem enote Portorož, Izola, Koper - Markovec, Sežana, Divača in Ilirska Bistrica. V šivalnicah, likovnih in keramičnih delavnicah varovanci oblikujejo okrasne in uporabne predmete, na Markovcu pa imajo celo svojo trgovnico, kjer jih prodajajo. V vitrini ustvarjalnosti v Mestni knjižnici Izola so varovanci iz piranske občine razstavili knjižna kazala, slike in knjižne ovitke, ki jih izdelujejo v enoti Portorož. Posebno lepe so slike **Darje Zdolšek** iz Pirana. Razstavljene so še tapiserije, broške, keramične posodice in krožniki, kuhinjske krpe in prijemalke, denarnice, vazice, svečke, sklede, čestitke, vrečke s sivko, skledice iz kaširanega papirja, pobarvani kamenčki in drugi lepi izdelki. Razstava varovancev in varovank VDC bo na ogled čez poletje vsak dan v času odprtosti knjižnice. Vabljeni ste k ogledu, prav tako pa tudi k nakupu izdelkov v njihovi trgovnici na Markovcu.

(šp)

RAZSTAVA V SOLINAH

V obnovljeni Casermi v Krajinskem parku Sečoveljske soline je do 18. avgusta na ogled razstava slik 35-letne ljubljanske oblikovalke in slikarke Andreje Gregorič. Umetnica se na svoji peti razstavi – poimenovali so jo »**Stane sledi – Orme salate**« - predstavlja z deli v tehniki akril na platnu. Sama pravi, da želi z razstavo spomniti na trenutke, ki nam vsakokrat znova prikličejo v spomin atmosfero nekega prostora, ki je v nas pustilo neizbrisen pečat.

Na odprtju razstave je umetnostni zgodovinar **Vasja Nagy** o najnovejših stvaritvah Gregoričeve povedal, da so kot »plast ledu, po katerem lahko svobodno plešemo; površine so kot zrcala, v katerih se zrcali svet, pa ne vemo ali je tisto, kar vidimo, res spodaj, ali gre zgolj za odsev sveta nad nami.«

(až)

28. PIRANSKI GLASBENI VEČERI

Križni hodnik Minoritskega samostana Piran, ob 21. uri

- * Petek, 21. julij, otvoritveni koncert.
- * Petek, 28. julij, Solisti Piranesi.
- * Petek, 3. avgust, Primož Novšak & Friends.
- * Petek, 11. avgust, Schalleitner in Zeilinger.
- * Petek, 18. avgust, Anja Bukovec & Friends.

KRISTALNA VRTNICA NIZOZEMSKEMU FILMU

Med 22. in 30. junijem je na treh lokacijah, v Portorožu, Piranu in Novi Gorici, potekal 2. Festival evropskega filma. Premierno je bilo predvajanih **30 filmov** iz dvanajstih evropskih držav, zmagovalec festivala pa je komična drama **Simon** nizozemskega režiserja **Eddyja Terstalla**.

Eddyj Terstall (foto: arhiv EFF).

POLETNA MUZEJSKA NOČ

Na sliki poklicna šivilja Rita Mahnič iz Lucije med izdelovanjem mornarske kape na starem šivalnem stroju. Mornarsko kapo, enega najbolj tipičnih delov mornarske uniforme, so začeli v Evropi nositi v 19. stoletju. V avstrijski mornarici, za katero so prve predpise o uniformiranju izdali šele leta 1815, so mornarji nosili najprej visoke cilindre. Mornarske kape, katerih kroj se je pozneje večkrat spremenil, pa so predpisali sredi 19. stoletja. (foto: až)

V soboto, 17. junija je tudi v obalnih mestih potekala prireditev Poletna muzejska noč. Tega dne so vse do polnoči za obiskovalce bili odprti muzeji in galerije, kjer so pripravili različne razstave, vrstili pa so se tudi številni dobro obiskani spremni dogodki. V piranski občini so svoja vrata odprli pomorski muzej, mestna galerija, galerija Mediterranea, Pečaričeva galerija in Tartinijevega hiša.

USPEŠNI LJUBITELJSKI GLEDALIŠČNIKI

Obalni in kraševski ljubiteljski gledališčniki iz društva Talija iz Kopra, so se pred dnevi v koprskem gledališču predstavili s komedijo »Družinska večerja«. Vsakdo od igralcev je pod vodstvom mentoric sam pripravil svoj lik. V skupini sta tudi dva naša občana, Portorožanka Nevenka Gamulin, ki je odigrala vlogo grofice ter Tomi Tavčar iz Pirana, ki je odigral butlerja. Nabito polno gledališče je bilo ob salvah smeha nad predstavo navdušeno. Gledališčniki že napovedujejo reprizo, ki bo 15. septembra v koprski gimnaziji.

KOCJANČIČEVA NAGRADA NELDI ŠTOK VOJSKA

Komisija za podelitev nagrade s priznanjem **Alojza Kocjančiča** za leto 2006 je izmed sedmih prispelih prijav soglasno predlaga, da letošnjo Kocjančičevo nagrado podelijo pisateljici in pesnici **Neldi Štok Vojska** iz Mareziga. Njeno književno delo je namreč prepoznavno pri oblikovanju, raziskovanju in ohranjanju kulturne identitete slovenske Istre. Zlasti v zadnjem desetletju je napisala številne pomembne knjige za odrasle in otroke, ki posegajo tako v preteklost kot v sedanjost Šavrinije, njenih slikovitih krajev, običajev, življenjskih anekdot... V žlahtnem domačem istrskem narečju Nelda Štok Vojska razkriva in obuja številne zanimivosti, nekatera dela so doživela manjše gledališke uprizoritve, uspešno pa se ukvarja tudi z zborovskim petjem. Člani komisije so se strinjali, da Nelda Štok Vojska s svojim strpnim slogom pisanja in družbenega delovanja bistveno prispeva k uresničitvi multikulturnega sožitja in to ne le v ožji lokalni skupnosti, ampak v celotnem prostoru slovenske Istre ter zamejstva. Nenazadnje pa ima tudi veliko zaslug, da so domoznanske police obalnih knjižnic dobro založene s številnimi knjigami, ki slovensko Istro tudi dejansko prikazujejo v pravi luči, v pristni domači besedi, ali kot pravijo Istrani – brez dišpetov in rigvardnosti. Predlog komisije o podelitvi Kocjančičeve nagrade Neldi Štok Vojska morajo potrditi vsi trije obalni občinski sveti.

ELIOVO LETO

Po pisnih virih in izročilu kopske in tržaške Cerkve, je 18. julija 56 v Paladi, današnjem Koprju, v Gospodu zaspal mladi diakon **Elio**, apostol Kopra in istrski misijonar. Po rodu je bil iz Oprtalja, rojen pa v Koštaboni. Letos mineva torej 1950 let od njegove smrti in s tem krščanstva v Istri. To je mogočna obletnica vere in kulture Istranov. Njenega velikega pomena za ta prostor morda niti ne zaznavamo prav. Na njemu, kot začetniku vere v naših krajih, sloni istrska povezanost s krščanskim svetom ter zametki oblikovanja istrske identitete. Njegove svete relikvije se že več kot 17 stoletij hranijo in častijo v romarski stolnici sv. Nazarija v Koprju, natančneje v kripti pod glavnim oltarjem - na najsvetejšem kraju. Ta prostor je središče krščanstva v Istri. Pomembna obletnica in sebi nosi vizijo, pozitivni motiv združevanja in zблиževanja ljudi našega in čezmejnega prostora v skupnem interesu, ne glede na jezik, rod ali prepričanje.

(dn)

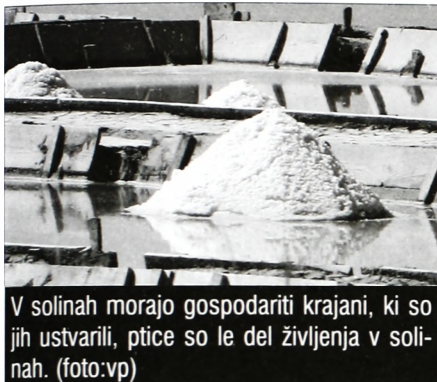

Nevenka Sever Gamulin je v komediji odigrala vlogo grofice Fonbauer.

KULTURNA KRAJINA PIRANSKE SOLINE

Piranske soline so vrhunski primer obračanja kapitala, kakršnega bi se razveselil vsak sodoben gospodarstvenik, če bi seveda razumel, da je rentabilnost najvišja, če jo gradiš na dolgi rok. V preteklem obdobju so soline dosegle optimalno stopnjo organizacije ob najmanjšem dodanem deležu uvoženega gradiva in vložene solinarjeve energije ter ob izkoriščanju naravnih elementov in sil: močvirje, blato, bibavica, morska voda, veter, sonce, kamen in modrozelenke alge.

Kulturno krajino solin ustvarja preplet solnih polj in bazenov, nasipov in poti, glavnih in stranskih kanalov, škarp in zapornic, hiš, veternic itd. Za prepoznavnost prostora so pomembni vsi grajeni in naravni elementi, ki so med seboj uravnoveženi. V solinah sta tesno prepletena delovno in bivalno okolje.

V solinah morajo gospodariti krajani, ki so jih ustvarili, ptice so le del življenja v solinah. (foto:vp)

Človek jih je ustvaril, da si je zagotovil eksistenco.

Reka Dragonja je tisočletja nanašala naplavine in ustvarjala močvirje, ki premika nejasni stik kopnega z morjem iz notranjosti doline proti Piranskemu zalivu. Ljudje so kaj hitro spoznali, da v močvirju in slanih tleh ne morejo kmetovati, da pa lahko pridobivajo sol. Tako so izoblikovali izjemen prostor in pristen način življenja in dela človeka v sožitju z naravo.

Naplavine so se spreminjale v posebno blato, osnovni material, ki je omogočil razvoj kulturne krajine solin. Drugo gradivo, kot so kamen, opeka, planeti, kope, mivka, apno, les in v manjši meri tudi kovina, pa so morali ljudje v ta prostor dovažati.

Fizično so soline zelo krhke nasproti močnim silam narave. Vse, kar je v njih zgrajeno, tako rekoč plava na blatu. Morje nenehno grozi, da poplavi solna polja. Pri gradnji objektov na morskem mulju so se mojstri spoprijeli z nestabilno podlago, morjem, soljo, erozijo flišnega kamna in močno korozivnostjo kovine v izdelkih iz jekla. Objekti so postavljeni na plavajoče temelje, sestavljene iz lesenih brun.

Organizem solin

Organizem solin sestavljajo štirje glavni elementi: kanali, nasipi, polja in hiške. Vsak kvadratni meter solin, iztrgan močvirju ali morju, je izredno dragocen. Zato so hiše vmeščene premišljeno, zasnovane funkcio-

nalno in zgrajene gospodarno. Postavljene so ob robu kanalov na skopo odmerjenem dvignjenem terenu nad solnim poljem. Zgrajene so iz suhega kamna, ki dopušča podajanje konstrukcije v mehek teren, kamen pa je uporaben tudi za nadaljnje gradnje in obnove. Ob hišah je le še prostor za pergolo in majhen vrt. **Nasipi** z obeh strani obdajajo suhozidne škarpe, vmes pa je nabito blato. Nasipi se razlikujejo po izvedbi in pomenu. Glavni so varovalni nasipi s skalometom, ki preprečujejo vdor sladke vode na solna polja s kopnega. V notranjih nasipih ob kanalih so vgrajene zapornice, skozi katere so ob plimi dovajali svežo morsk vodo, ob oseki pa izpuščali odpadno slanico. **Kanali** so kot v Benetkah glavna vodna pot. Po njih so se solinarji vozili do hišnih skladišč in bivališč. Ob koncu sezone so po njih odvažali sol iz hišnih v centralna skladišča. Solinarji so imeli v kanalih bogat in stalen vir zdrave hrane. Hiše in pripadajoči solni fondi so med seboj povezani tudi s **peš potmi**, ki so urejene na temenih nasipov.

Solni fond kot gospodarska enota

Sečoveljske soline so razdeljene na predele (Lera in Fontanigge) in solne fonde, ki so imeli iz plovnega kanala skupni dovod sveže morske vode. Fond je solno posestvo, ki pripada eni hiši. Vsak fond ima izparevalne bazene treh stopenj, v katerih se morska voda zgošča v težko vodo. Voda se pretaka po notranjih kanalih, skozi zapornice, le na osnovi prostega pada. Ko pa na koncu druge stopnje vode skoraj povsem zmanjka, jo solinarji dvignejo za pol metra s pomočjo vetrnih črpalk. V kristalizacijske bazene oziroma **cavedine** dnevno spuščajo težko vodo, iz katere rastejo kristali soli, ki jih solinarji pobirajo v poznem popoldanskem času. Sveže pobrana sol je še polna slanice, zato je težka. Od vseh bazenov so cavedini praviloma najbližji hišnemu skladišču, da je pot spravila čim krajša in hitrejša.

Srednjeveško ni nujno zaostalo, lahko je trajno

Na tradicionalni način se sol pridobiva v srednjeveško prostorsko in tehnološko organiziranih solinah. Srednjeveške soline v predelu Fontanigge so izjemen dosežek, ki mu danes težko najdemo zgled. So izjemno bogata kulturna krajina in opredeljene kot

etnološka dediščina.

V solinah na Pagu so opustili srednjeveški način in zgradili sodobno tovarno za pridobivanje soli z električnim izparevanjem. Sol iz piranskih solin se brez zadržkov lahko kosa z najboljšimi gurmanskimi solmi na svetu, paška pa je primerna le še za kemično industrijo.

Buldožer v solinah nima kaj iskati

Razlika med trajno gradnjo po tisočletnih izkušnjah in med potratno sodobno neekološko gradnjo je vidna pri obnavljanju varovalnih nasipov s sodobnimi materiali in tehnologijo in tradicionalno izvedbo. Armirano betonski zidovi so relativno hitro izdelani. V betonske opaže se enostavno vliva beton. Za dovoz materiala s kamionsko hruško pa je bilo potrebno ozek nasip, kakršen je zadoščal v solinah v preteklosti, razširiti v cesto, pri čemer je bil na delu buldožer. Taka sanacija, obnova oziroma nova gradnja je večkratno dražja in predvsem kratkotrajna. Nestabilna tla ne dopuščajo togih konstrukcij, ki prej ali slej počijo. Nastale poškodbe se ne da sanirati, trdi beton se ne da ponovno uporabiti, tako kot se lahko kamnite bloke.

Kljub razpadajočemu stanju Fontanigg in nespametnim, nestrokovnim in škodljivim posegom v solinah, ima ta prostor v

Vetrnice so v času delovanja likovno zelo popestrile prostor. Vsaka je imela po svoje obarvano platno, vsaka se je vrtela s svojo hitrostjo. Bilo jih je na stotine. Ustvarjale so neverjeten krajinski pejzaž. (foto: vp)

osnovi izjemen razvojni potencial. Seveda je ta potencial potrebno iskati v redkosti fenomena, v zgodovinski in kulturni osnovi, izvornosti in kakovosti. Nadaljnja usoda solin je odvisna od generacij, ki danes tu živijo in delajo. Posledice odločitev, najsaj bodo pozitivne ali negativne, pa bodo občutili kasnejši rodovi.

Valter Pikel

SPLOŠNA PLOVBA

Podjetje za mednarodne pomorske prevoze in storitve v pomorskem prometu d.o.o.
International Shipping and Chartering Ltd.
Portorož, Slovenija
www.splosnaplovba.com

VEČ KOT TISOČ UDELEŽENCEV

Na majskem Festivalu športa, ki ga je v treh majskih vikendih pripravil »ŠKID Jaz sem najboljši« iz Portoroža, je sodelovalo natanko 1098 udeležencev iz 25 držav. Začelo se je z orientacijskim tekom v Piranu, nadaljevalo z rolanjem in nočnim tekom, vrh pa je bil dosežen s triatlonom za evropski pokal. Portoroški triatlon je doživel mednarodni odziv, pohvalil ga je sam predsednik evropske triatlonske zveze. Vodja organizacije, **Mojmir Kovač**, je s prireditvijo zadovoljen, meni pa, da bo treba, če bo Portorož hotel nadaljevati s to tradicijo, organizacijo dvigniti z ljubiteljske na bolj profesionalno raven.

»Organizatorji smo bili tarča pripomb zaradi zapor prometa. Zlasti hotelirji so negodovali. Kadar hotelirji negodujejo, so takoj vsi na njihovi strani, nikogar pa ne zanima, kadar se nad dogajanjem v kraju pritožujemo krajanji. Poudariti moram, da je festival športa poleg odlične mednarodne promocije, imel tudi finančni učinek. Portorož je poleg udeležencev obiskalo veliko število obiskovalcev in gledalcev,« je povedal Kovač.

POLETNO VESLANJE V SOLINAH

Pouk se je pravkar zaključil in šolarji so nastopili zaslužene počitnice. Veslaški klub Piran pripravlja čez poletje **šolo veslanja**, ki bo za otroke koristna izraba prostega časa in aktivnega delovanja na športnem področju, hkrati pa tudi razvedrilo in sprostitvev. Šola veslanja se prične v **ponedeljek 3. julija ob 17,30** v prostorih VK Piran v enkratnem okolju krajinskega parka Sečoveljskih solin (Lera). Program traja od začetka julija do konca avgusta, vadba je vsak ponedeljek, sredo in petek med 17,30 in 19. uro, vpišejo pa se lahko vsi učenci in učenke med 5. in 8. razredom. Na koncu programa bodo vsi udeleženci, ki se bodo naučili veslanja, prejeli diplomu o opravljeni šoli veslanja. Seveda se lahko odločijo, da z veslanjem tudi nadaljujejo. Podrobne informacije: 041/883-611 (Lea) ali 041/573-546 (Milan).

NA KRATKO

* Pirančani prvaki

Piranski nogometaši so uspešno zaključili letošnjo nogometno sezono v Enotni primorski nogometni ligi, osvojili so prvo mesto in se ponovno uvrstili v tretjo slovensko ligo.

* Kje športni park?

V piranski občini iščejo primerno lokacijo, kjer naj bi nastal nekakšen centralni športni park. V igri so tri lokacije, sečoveljska Košta, območje pri lucijski športni dvorani, ter območje vrtov nasproti Rozi bara v Luciji.

OBETAVNA MOTORNA DIRKAČA

Luka Koren in Tomaž Koršič

Tudi v piranski občini premoremo odlične motociklistične dirkače. Mlada Lucijčana, 17-letni **Luka Koren** in 21-letni **Tomaž Koršič**, ki sicer nastopata za AMD Domžale, se v kategoriji **skuterjev 70 CC** vse bolj prebijata v ospredje. Po letošnji tretji dirki za državno prvenstvo, ki je bila 17. junija v Zagorju ob Savi, je Koršič na visokem tretjem mestu, še mladoletni Koren pa je šesti. Do konca šampionata so še štiri dirke, portoroški ljubitelji motociklizma pa s polno paro delajo na tem, da bi bila zaključna dirka na lucijskem kartodromu. To bi bila pomembna afirmacija tega atraktivnega športa, nobenega dvoma pa tudi ni, da bi obetavna mlada dirkača pred domačim občinstvom dala vse od sebe.

MLADI PIRANČANI OB 15-LETNICI OSAMOSVOJITVE

Mladi Pirana so na športen način proslavili 15. obletnico osamosvojitve Slovenije. V soboto in nedeljo, 24. in 25. junija, so na piranskem stadionu, v okviru društva Metuljček, organizirali **Malonogometno parado**, prireditev, ki je obsegala malonogometni turnir, likovne delavnice za najmlajše pod mentorstvom **Mojce Dolšak** iz Epija in športno zabavo, ki je vključevala igranje namiznega tenisa in »kalčeta«. Najmnožičnejši je bil malonogometni turnir. Udeležilo se ga je kar 13 desetčlanskih ekip, zmagalo pa je moštvo FF1 Alcatraz pred Drink teamom in Gasilci Piran. Za najboljšega igralca je proglašen **Damir Magazin** (FF1 Alcatraz), za najboljšega vratarja **Iztok Nemarnik** (Gasilci), priznanje za najbolj športno ekipo pa je prejela ekipa **Drink team**. »Cilj prireditve ob 15-letnici osamosvojitve, je bil v tem, da mladi proslavimo ta zgodovinski dogodek na športen, dinamičen in zdrav način ter da se ob tem spomnimo vseh padlih mladih v vojnah, ki divjajo po vsem svetu,« so poudarili organizatorji.

(rh)

3. PLESNIČARJEV MEMORIAL

V nedeljo, 16. julija ob 20. uri bo v kava baru Domen 4. šahovski turnir v spomin na prvega predsednika ŠD Piran Stojana Plesničarja. Turnirja se lahko udeležijo vsi ljubitelji šaha, ki s seboj prinesejo šahovske ure in plačajo pristopnino. Vabljeni!

NEDELJSKA MAŠA

Med nami živijo ljudje, ki vsako nedeljsko jutro privoščijo razkošje svoji duši. Deležni so ga v cerkvi. Ta javna ustanova nudi človeku kulturno in duhovno hrano najbolj pogosto – vsako nedeljo. Sicer so maše vsak dan, a nedeljska je pravo doživetje.

Ljudje pridejo prazne oblečeni, umirjeni, prijazno se pozdravljajo. Maša se dotakne vseh njihovih čutov, misli in duha. Svečano vzdušje sprejema človek s pogledom na likovno opremo (slike, vitraži, kipi, oblačilo duhovnika in ministrantov), z doživljanjem glasbe (ljudsko petje, psalmi, orgelska glasba), sprejemanjem besedne umetnosti (Sveto pismo). Obiskovalec je deležen vzgoje ob branju zgodb iz stare in nove zaveze Svetega pisma in poslušanju pridige, v kateri poziva duhovnik prisotne k razmisleku o življenju. Ponavljanje tisočletnega rituala, v katerem se duhovnik dostojanstveno giblje, ljudje pa sodelujejo z vstajanjem in sedanjem, molitvijo in petjem, jih dvigne nad vsakdanost in združi v duhovno skupnost. Verniki se počutijo sprejete v družbo, v kateri je vsak posameznik izbranec, sprejet, zaželen. V cerkev so prišli iskat resnico, dobroto in lepoto.

Pri vsaki maši si verniki podajo roke in si rečejo: »Mir s tabo, mir z vami.« Kje v življenju si ljudje to na glas zaželi?

V času komunizma je država skušala izničiti vlogo cerkve. Na mesto duhovnikov je postavila partijske sekretarje, cerkveni ritual je zamenjala s proslavami, namesto procesij so bile povorke, namesto romanj pohodi po partizanskih poteh, namesto hostij golaž, namesto

psalma koračnice, spoved je zamenjala samokritika, pokoro Goli otok, Sveto pismo partizanske zgodbe in Marx, namesto bratov in sester so prišle tovarišice in tovariši. Partijci so skušali ljudem ponuditi nekaj novega in boljšega, zavedali so se, da se je krščanska kultura globoko ukoreninila, zato so skušali potešiti človekove potrebe po svečanosti, iskanju lepote in dobrega, ponuditi v novi obliki.

V nekaj desetletjih je komunistični duh uplahnil, njegovi nadomestki pač niso imeli trdnih temeljev. Ljudje tonejo v materializmu, drugi iščejo duhovnost na vzhodu, tretji se vračajo v cerkev. Zakaj? Saj so se tudi partijci zavzemali za skromnost, poštenost in enakost. A pozabili so na potrebo po lepem, dobrem in vzvišenem. Omejili so se z razumom in mižijo pred nerazložljivim.

To človek preprosto potrebuje, da se dvigne nad gnilobo materialnosti, da ohranja svojo človečnost, mišljeno kot tisto, kar ga dviga nad žival in nad naravo. Komunisti so posameznika podredili skupnosti, krščanstvo povzdiguje posameznika kot božjo stvaritev (Bog je ustvaril človeka po svoji podobi). Komunisti niso ponudili nadomestka za osnovni Jesusov nauk: »Ljubi svojega bližnjega kot samega sebe.«

Nada Kozina

ISTRIANA – TOURIST SERVICE PORTOROŽ

Andreja Humar Fatorič s.p.

Postajališka 2 - Vicolo della stazione 2

6320 Portorož - Portorose - Slovenija

Tel: ++386 (0)5 67 40 360

Fax: ++386 (0)5 67 40 361

GSM: ++386 (0)41 739 989

E-mail: tourist-portoroz@siol.net <http://www.istriana.si>

TURISTIČNI SERVIS PORTOROŽ POD VODSTVOM ANDREJE HUMAR FATORIČ S.P. SI JE NADEL NOVO IME IN BARVE. TURISTE V PORTOROŽ VABI »ISTRIANA TOURIST SERVICE«, KI TUDI OBVEŠČA CENJENE PARTNERJE IN SOBODAJALCE, DA POSLOVALNICA OB AVTOBUSNI POSTAJI PORTOROŽ V POLETNI SEZONI POSLUJE VSAK DAN NEPREKINJENO OD 9. DO 21. URE.

K SODELOVANJU VABIMO TUDI NOVE SOBODAJALCE IN LASTNIKE POČITNIŠKIH STANOVANJ, KATERIM UREDIMO TUDI VSE POTREBNE POSTOPKE IN KATEGORIZACIJO TUDI TAKRAT, KO JE POTREBNA OCENA OCENJEVALCA Z LICENCO, T.J. ZA 3 *** IN 4****.

POSREDUJEMO TUDI STORITVE ČIŠČENJA APARTMAJEV IN PRANJA PERILA Z DOSTAVO NA DOM!

GOSTJE NAŠIH SOBODAJALCEV IMAJO TUDI DOLOČENE UGODNOSTI V KRAJU IN POPUSTE TAKO PRI NEKATERIH IZLETNIŠKIH PROGRAMIH KOT V GOSTINSKIH LOKALIH S KARTICO »ISTRIANA«.

(K SODELOVANJU VABIMO TUDI NOVE PONUDNIKE !!!)

NOVOST V LETU 2006:

NOVI POGOJI IN UGODNOSTI ZA SOBODAJALCE, KI PRI NAS PRIJAVLJAJO SVOJE LASTNE GOSTE IN TISTE, KI NAM POSREDUJEJO KONTAKTE GOSTOV ZA REZERVACIJE, KO IMAJO SAMI ZASEDENE SVOJE KAPACITETE IN JIH ODSTOPIJO NAM!

OBIŠČITE NAS, PRIPOROČA SE VAM EKIPA PRIJAZNIH TURISTIČNIH DELAVK: ALMA, ANJA, ANDREJA, GAIA IN SANDRA!

LAHKO NAS POKLIČETE TUDI NA NAŠ BREZPLAČNI TELEFON: 080 2800.

DRUŠTVO INVALIDOV IN USPEŠEN MESEC MAJ

Nedavno sem prebrala zanimivo knjigo s pomenljivim naslovom *Življenje*. Zamislila sem se nad vsebino, katere delček citiram: »*Če zmoremo polno živeti vsak trenutek, bomo na koncu potovanja vedeli, da je za nami življenje, polno radostnih trenutkov. Vedeli bomo, da smo polno živeli.*«

S takimi in podobnimi mislimi se ukvarjam, ko že dolga leta hodim v pisarno Društva invalidov občine Piran, delam programe in se trudim, da jih čimbolje uresničimo. Invalidi smo ljudje, ki zvečine nimamo več velikih možnosti in sposobnosti, potrebujemo pa vzpodbudo, pomoč, druženje in lepo besedo. Zato smo se tudi organizirali in vključili v društvo, saj vemo, da je le v slogi moč in da bomo največ razumevanja deležni med sebi enakimi.

V pomladno cvetočem maju smo v društvu še posebej dejavni. Za svoje člane smo organizirali tradicionalni pohod od Portoroža do Strunjana z ogledom zanimivosti in lepote, ki so ga udeleženci sklenili s kosilom, zabavnimi igrkami, petjem in dobro voljo. Prav tako smo organizirali množični izlet v Slovenj Gradec, kjer je več kot 30 slovenskih društev razstavilo svoja ročna dela, ogledali pa smo si tudi Koroški pokrajinski muzej. V drugi polovici meseca pa smo pripravili tudi enotedensko okrevanje v Rogaški Slatini, ki se ga je udeležilo 17 članov, nazadnje pa smo se udeležili še športnega srečanja šestih društev naše regije na Debelem rtiču.

Vse dejavnosti so seveda povezane s stroški, zato se želimo še enkrat iskreno zahvaliti vsem sponzorjem, ki nas pri naših aktivnostih podpirajo. Invalide s stalnim bivališčem v piranski občini, ki še niso člani našega društva, pa prisrčno vabimo, da se nam pridružijo čimprej.

Hilda Vuga

Karitas Portorož, Informacijska pisarna

Skupnost Srečanje

Cvetna pot 4, 6320 Portorož
Pomoč odvisnikom in njihovim staršem
tel.: 67- 46- 700
vsak dan od 8. do 16. ure

ZAHVALA

Ob mnogo prerani izgubi naše drage mame, žene in none
NADE KOBAL,

se zahvaljujemo prav vsem, ki ste se od nje poslovili, ji darovali cvetje in prižgali svečke na njenem grobu, nudili pomoč ter stali ob strani njeni družini; podjetju DROGA – KOLINSKA, sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, kakor tudi pevskega zboru za zapete žalostinke.

Hvala vsem.

ŽALUJOČI:

MOŽ TONI, HČERKA BOJANA IN SIN BORUT Z DRUŽINAMA

MORSKO SREČANJE

»Pomagati je sreča«, je bil slogan letošnjega junijskega srečanja krvodajalcev - jubilarov, ki ga vsako leto, letos tembolj zaradi okrogle, 140. obletnice Rdečega križa na Slovenskem, organizira Območno združenje Rdečega križa Piran.

Srečanje s podelitvijo značk in diplom zaslužnim krvodajalcem je letos potekalo nekoliko drugače – na morju. Ladja Laho je nekaj več kot osemdeset jubilarov popeljala na krožno vožnjo po slovenski obali. Za popestritev in zabavo pa je poskrbela animatorka **Irena Dolinšek**, tudi sama krvodajalka.

Positivno energijo, ki se je neustavljivo širila, so z nami in za nas delili predsednica OZRK Piran **Ana Jakič**, sekretarka piranskega RK **Valentina Klemše**, podžupan in član GO RKS **Drago Žerjal**, predstojnica občinskega urada za družbene dejavnosti **Milica Maslo** in mnogi drugi. Direktor družbe Adriatic - Slovenica **Mojmir**

Suhar je maturantki piranske gimnazije, **Dijani Galijašević**, podelil posebno nagrado za večletne zasluge pri spodbujanju in organizaciji krvodajalskih akcij ter razvijanju različnih oblik prostovoljnega dela.

Vsem se zdi samoumevno, da je vsak trenutek krvi na razpolago dovolj. Da je temu tako skrbijo številni krvodajalci. Vsakdo med nami med 18. in 64. letom starosti bi moral darovati kri. Prostovoljnost, brezplačnost, humanost in anonimnost so temeljna načela, ki so v veljavi že 53 let, odkar Rdeči križ organizira krvodajalske akcije. Kljub nekaterim anemičnim željam, da bi kri postalo tržno blago, upamo, da bo tudi v prihodnosti prevladala človeška solidarnost, ki edina jamči za bolnika varno in neoporečno kri. To je usmeritev vsake visokorazvite, predvsem pa pravne in socialne države, med katere se uvrščamo tudi sami.

Srečanje se je zaključilo z mislijo, da s krvjo darujemo delček sebe, tako smo si na ta način ljudje med seboj dobesedno krvni bratje...

Torej motivirajmo, nagovorimo naše najbližje, prijatelje in znance, da darujejo kri, saj bo družina krvodajalcev na ta način še številčnejša!

(D.G.)

V SPOMIN NONI NADI

*Imam zelo, zelo rada mojo nonico,
čprav se z menoj ne smeje več;
ne pripoveduje mi več pravljic
in ne joče več z menoj,
ko me boli.*

*Vendar je moja nonica
ves čas z menoj,
in pravi mi,
da rada me ima.
Je moj angel varuh,
ki varuje me z nebes.
Je svetla zvezdica,
ki prva na nebu se zame prižge in pravi mi:
Moja, moja ljuba Larica.*

Vnukinja LARICA

IL GINNASIO ITALIANO »ANTONIO SEMA« DI PORTOROSE

Il Ginnasio italiano di Portorose venne aperto a Pirano nel settembre 1945 e primo preside fu il prof. Paolo Sema; quindi quest'anno ricorre il 60o anno scolastico che si conclude in giugno 2006. Il Ginnasio che prendera' il nome di »Antonio Sema« ebbe dapprima la sua sede a Pirano e dal 1992 a Portorose.

Il nome che porta: Antonio Sema venne dato in onore e ricordo del maestro antifascista piranese (1888-1945) che nel periodo fra le due guerre ha formato ed aiutato piu' generazioni di giovani studenti; opponendosi coraggiosamente alla chiusura ideologica culturale del fascismo prima, del comunismo poi. Per anni rimase chiuso in casa a Pirano, per protesta contro le autorita' fasciste che lo perseguitavano. In tal maniera, procurandosi da vivere per se e per la sua famiglia con delle lezioni private, dimostro' l'amore per il sapere non imbevuto dall'ideologia fascista, preparando i giovani a dare gli esami regolari presso istituti di scuola media ed universita'. Egli fu un simbolo della lotta al fascismo e nel contempo insegno' ai giovani l'amore per lo studio. Amato, rispettato dai suoi cittadini, uscì di casa dopo la liberazione il 1o maggio 1945, purtroppo per poco tempo perche' spiro' e lascio' la sua Pirano il 31 dicembre 1945.

Il Ginnasio italiano di Pirano opero' con le sezioni delle classi inferiori e superiori con molti alunni fino al 1954, mentre dopo il memorandum di Londra, gli alunni trasferiti per lo piu' in Italia diminuirono fino ad arrivare negli anni '60 a 4 iscritti. Un caso rarissimo nel mondo della scuola, dove per pochi alunni servivano una decina di professori! Crescendo lentamente il numero degli allievi del Ginnasio, con la riforma del 1959 il Ginnasio mantenne le 4 classi superiori, mentre le classi inferiori passarono alla neoformata scuola ottennale. Intanto nell'edificio, assieme alla scuola elementare, gli allievi del Ginnasio aumentarono lentamente iscrivendo pure allievi del Buiese. Operando in condizioni di spazio ristretto nel palazzo Bartole sulla riva a Pirano, condividendo le aule con la scuola ottennale e per un periodo con la scuola media economica che in seguito si trasferira' ad Isola; il Ginnasio mantenne comunque quel ruolo di istituzione istruttiva educativa in lingua italiana di notevole importanza per i connazionali e per degli iscritti di nazionalita' slovena, con un amalgamarsi di giovani di nazionalita' diversa e di fraterna comunione d'intenti a favore dello studio che li portava in seguito a frequentare universita'

a Lubiana, a Trieste ed in altre citta' italiane. L'insegnamento venne sempre impartito in lingua italiana che nella scuola gode dello status di prima lingua, con le numerose discipline insegnate: nell'area linguistica (4), storico-umanistica (4), scientifica (5), di cultura generale (4) con una vasta scelta delle attivita' extra curriculare che danno un carattere particolare alla stessa istituzione del

Gruppo Nazionale Italiano.

Nel 1992 il Ginnasio pote' essere trasferito da Pirano nella bella e moderna sede di Portorose, con un piccolo parco e campo sportivo adiacenti alla scuola. La scuola dispone di 4 classi (aule), una sala di ginnastica, una ricca biblioteca sempre aggiornata, 3 laboratori specializzati e attrezzati modernamente. Il quadro orario comprende nel corso dei 4 anni ben 18 materie e nel corso degli anni gli allievi scelgono la lingua straniera come materia opzionale. La lingua slovena viene insegnata attraverso i 4 anni di studio, per l'esame di maturita' le materie obbligatorie sono la lingua italiana, la matematica e la lingua inglese; la parte opzionale comprende due esami scritti a scelta fra le materie: lo sloveno come L2, la storia, la chimica, la fisica, la biologia, la geografia e la sociologia.

Le attivita' extracurricolari vengono svolte a scuola sia fuori della stessa istituzione come l'attivita' artistico culturale, l'educazione sanitaria e pronto soccorso, la protezione civile-famiglia e pace, l'educazione civica, le giornate sportive.

Importanti per l'offerta formativa della scuola: 2 viaggi all'estero, un viaggio d'istruzione in Italia, visita di una mostra in Italia e visita d'interesse storico-culturale in Slove-

nia, per la IVa classe una visita a Roma, una visita ad un'istituzione scientifica o centro di ricerca in regione e dall'Immaginario scientifico, due giornate dedicate a tematiche di attualita'.

Nei cosiddetti progetti vi si organizzano collaborazioni con scuole di Trieste, Fiume e con il Ginnasio sloveno di Pirano. L'Europa club comprende: Rete di scuole dell'Italia e della Slovenia, in collaborazione con la Fondazione per la scuola della Banca San Paolo - Ini di Torino.

Gli alunni delle scuole italiane dell'Istria e di Fiume hanno incontri sportivi con la collaborazione dell'Unione Italiana. La scuola in natura: IO per gli altri prevede attivita' per la sensibilizzazione alla solidarieta' e al volontariato. Nell'ambito dell'UNESCO vi esiste un progetto di collaborazione fra un network internazionale di scuole.

Si comprende che per completare l'iter scolastico la scuola si avvale di altre attivita' complementari di regolare amministrazione: gli esami di riparazione, di materia, differenziali, integrativi come pure questioni riguardanti i criteri di valutazione, l'ordine interno della scuola, i provvedimenti educativi, doveri degli allievi, colloqui con gli studenti e genitori, ecc...

E con questo esposto credo di aver presentato un quadro abbastanza completo di un'istituzione della nazionalita' italiana presente proprio a Portorose, che puo' essere d'informazione, riflessione sia come scelta per gli allievi e per i genitori.

Elio Musizza

NEGA NOG NA DOMU

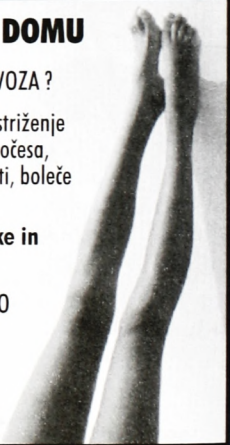
NIMATE ČASA ALI PREVOZA ?

(medicinska pedikura, striženje nohtov, otiščanci, kurja očesa, trda koža, vraščeni nohti, boleče noge...)

primerno za diabetike in nepokretne osebe

STROKOVNO OSKRIBIMO NA VAŠEM DOMU

Vinčec Karim s.p.
med. sestra, pedikerka
TEL. 031/ 851-242

Odziv na članek Zore Mužinič »Podjetniško leporečje ali kaj več?«

KAKO LAHKO NAJEMNINO POKRIJE IGRALNI AVTOMAT, MANJŠA TRGOVINA Z ŽIVILI PA NE?

Zelo razumen in razumljiv premislek o koristih predavanj, ki ne povedo nič. Če pogledate račune, ki jih prejimate (kadar jih), se iz njih vidi, da je domačih podjetnikov zelo malo. V Portorožu imajo »d.o.o.-ji« od drugod skoraj vse gostinske lokale pa tudi druge dejavnosti (kioske s sadjem, avtopralnico ipd.). Temu seveda ni mogoče nasprotovati. Če domačin ne izkoristi priložnosti, ki jo daje prazen lokal, potem je dobrodošel tudi »forešt«. Če domačini sploh so.

A vendar je pri tej drobni gospodarski dejavnosti v domeni »d.o.o.-jev« in »s.p.-jev« dovolj stvari, da se nad njimi zamislimo. Tudi kapitalizem planira. Še zlasti morajo načrtovati vse družbene skupnosti. Tudi lokalne. Zato imamo v ustavi člen, ki pravi, da je »v Sloveniji zagotovljena lokalna samouprava«. Tudi to, da smo socialna država, je določeno v

ustavi. Planirati pomeni pametno gospodariti. Graditi poslovne prostore nad garažno hišo na Arzah gotovo ni bilo pametno.

Kaj naj to pomeni? Marsikaj. Najprej bi rad vedel, kaj vsebuje projekt »Piran, moje mesto«. Sam imam nekaj idej, kaj naj bi bilo v okviru projekta treba delati – in napraviti. Toda preje, preden kaj rečem o tem, bi rad proučil, kaj o teh stvareh mislijo in kaj pripravljajo (predlagajo) profesionalci, arhitekt **Boris Kočevar** s sodelavci. Se da dobiti to informacijo?

Sam mislim, da je treba odpraviti žalostni pojav, da (na primer) izginjajo iz naselij prav vse trgovine z živili, ker so v lasti velikih podjetij, ker se jim jih ne izplača ohranjati. Tako morajo tisti, ki nimajo lastnega vozila, da bi se preskrbovali v trgovskih centrih izven naselij, prositi koga, da jim pripelje, kar potrebujejo. Če sploh imajo koga. Jih je pa kar precej, ki nimajo nikogar. Kruh, mleko, sadje, solata in mnogo drugih stvari, od sukanca do gumba – vse to je naenkrat oddaljeno.

Kako se zaščititi pred velikimi trgovci

Lokali so dragi. Kako lahko najemnino pokrije igralni avtomat, manjša trgovina z živili pa ne? V Portorožu je svet krajevne skupnosti predlagal sprostitev lokala na avtobusni postaji, kjer je zdaj »Casino«. Naj se pogodba razdre in lokal odda za trgovino z nujnimi življenjskimi potrebščinami. Lokal je namreč občinska lastnina. Dobili smo odgovor, da to ne gre ali nekaj takega. Človek bi se zjokal. Včasih delavci in drugi delovni ljudje ustanavljajo zadruga, kot jih poznajo v (starih) kapitalističnih državah tudi zdaj. Kdo ne pozna »cooperativ« v Trstu! Tu ni velikih dobičkov. To je zaščita pred velikimi trgovci, bolj socialna kot trgovska dejavnost. Mi vsi to potrebujemo. Take lokale je treba dodeljevati strogo namensko ter za ceno, ki dejavnosti ne bo zatrla.

AVDITORIJ

- * 6. – 8. julij: Dnevi plesa »Old School Resurrection 3«.
- * 13. – 15. julij, 29. Festival Melodije morja in sonca.
- * Sobota, 22. julij, ob 21. uri, Koncert Orkestra Norden.
- * Sobota, 2. september, ob 21. uri, plesni projekt E. Cluga LACRIMAS.

In ko gospa **Zora Mužinič** piše, ali naj bo mesto živo ali muzej, omenja »črne altane« (prizidki na strehah), divje pisano platneno dvokapnico pred Delfinom, gostišča na nabrežju, ki da »spominjajo na tople grede kmetijskih zadrug«, se mi vsiljuje kar sama od sebe misel, da pri nas lahko nekateri počnejo, »kar jim pade na pamet«. Nekaterim pa na črno

zgrajeno stvar porušijo. Kar je prav.

Braniti svoje pravice

Mogoče bo kdo rekel, da tudi jaz v tem pisanju leporečim. Nekaj že. A čutim potrebo, da bi se o teh stvareh pogovarjali, mi, občani, ki tvorimo občino Piran, kot je nedavno pisal o Portorožu g. **Sandro Kravanja**. Če ne mi, bo prišel tisti iz Lendave, in ker ne ve, kaj je altana, jo bo postavil brez občutka, da je z njo mogoče kaj narobe. Občinska arhitektka, Zavod za varovanje kulturne dediščine pa še vsi ostali poklicani in plačani, bi pač morali imeti bolj izostrene občutke tako za gospodarno kot za lepo, socialno in humano, dopustno in nedopustno. Vse, kar je »črno«, je treba podreti, nikakor pa ne biti ozkogruden, ko skuša domačin v okviru dopustnega ustvariti prostor za še enega otroka. Domačini imajo vedno in povsod določene »pripobljene pravice« (iura quaesita), ki jih je civilizirano človeštvo vedno priznavalo in spoštovalo. Te pravice je treba braniti. Če jih ne uporabljáš in jih ne braniš, jih izgubiš. Havajski plemenski starešine so prodali vse otočje tujcem. In prej svobodni ljudje so naenkrat postali samo hlapci, ljudje brez domovine, saj so o Havajih odločali lastniki zemljišč – tujci. Po stotih letih se znova učijo svojih običajev, svojega jezika in se borijo za pravice, ki so jih zapravili predniki. Učimo se iz zgodovine!

Dušan Puh st.

LUMA ŠPORT
TRGOVINA in SERVIS KOLES
Obala 123, Lucija

URNIK:
vsak dan od 9. do 12. in od 17. do 21.
sobota od 9. do 12.

Tel.: 05 677 10-70
e-mail: info@lumasport.com
Spletna stran: www.lumasport.com

SONCE JE LAHKO TUDI ŠKODLJIVO

Izpostavljanje soncu sodi med tvegane oblike vedenja!

Sonce spet žge, prisililo nas je, da smo odložili težka, topla oblačila. S svojo energijo ima izjemno pozitiven vpliv na vsa živa bitja na našem planetu. Hkrati pa velja poudariti, da je pretirano in predvsem nespametno izpostavljanje soncu zelo škodljivo. Prinaša lahko negativne posledice za naše zdravje.

Zadnja leta je moč kupiti kreme, lotione in gele z vse močnejšimi zaščitnimi filtri. Raziskave kažejo, da te maže sicer varujejo pred sončnimi opeklinami, ne pa pred UV-induciranim zmanjšanjem lokalne odpornosti. Zaščitnost pred opeklinami zato zapelje ljudi, da se sončijo čez ves dan, kar lahko vodi do oslabljenega imunskega nadzora v koži; to stanje pa nekateri strokovnjaki povezujejo z rastočo incidenco (porast obolevanja) malignega melanoma v svetu.

Koža je največji organ človeškega telesa in ima številne naloge. Ena izmed njih je učinkovita zaščita pred škodljivimi vplivi iz okolja. To nalogo lahko opravlja le zdrava in nepoškodovana. Znano je, da ima koža zelo dober spomin, predvsem takrat, ko z njo ravnamo brezbrizno. Med številnimi škodljivimi vplivi okolja so na prvem mestu zagotovo ultravijolični (UV) žarki. Sončni žarki so del spectra elektromagnetnega valovanja, Zemljino površino pa dosežejo svetlobni, toplotni in del UV žarkov. Ozonska plast, ki obdaja zemeljsko atmosfero, je sila pomembna, saj absorbira žarke kratkih valovnih dolžin, ki so najbolj nevarni in nas zato k sreči ne dosežejo.

Ultravijolični žarki

UV žarke delimo glede na njihovo valovno dolžino: UV-C žarki so žarki kratkih valovnih dolžin, ki se v celoti absorbirajo v atmosferi. UV-B žarki so žarki srednjih valovnih dolžin, ki deloma dosežejo zemeljsko površino; prodirajo v zgornje plasti kože, kjer povzročajo vnetja in sončne opekline. Ti žarki so dokazano rakotvorni. UV-A žarki so dolgovalovni žarki, ki prodirajo globlje v kožo in povzročajo zaželeno porjavlost. Škodljive posledice teh žarkov se navadno pojavijo šele čez desetletja in to brez takojšnjih vidnih sprememb. Pretirano izpostavljanje tem žarkom v koži najbolj prizadene elastin in kolagen ter dedno zasnovano celic kože.

Rizične skupine ljudi

Katere skupine ljudi so v večji nevarnosti, da zbolijo za kožnim rakom? Predvsem

svetlopolti, svetlolasi, svetlooki ljudje (imajo manj kožnega pigmenta), otroci, ljudje, ki so družinsko obremenjeni z rakavimi obolenji; vsi tisti, ki se zaradi narave dela ali športnega udejstvovanja zadržujejo pretežno na prostem.

Na katere kožne spremembe moramo biti pozorni? Pozorni moramo biti na vsako spremembo kožnega znamenja, to je spremembo

velikosti, barve in oblike, kadar se iz znamenja rosi, če znamenje srbi ali je boleče ter če je pigmentno znamenje na takem mestu, kjer je izpostavljenost mehničnim draženjem ali možnosti poškodbe večja.

Posledice sončenja

Kratkoročne posledice sončenja so: rdečina kože kot posledica vnetja, ki ga povzročajo UV žarki, sončne opekline (vneta koža, pojavijo se tudi mehurji, kar je posledica delovanja UV-B žarkov), toksični dermatitis, ki se navadno pojavi po sončenju na mokri travi ter alergijski dermatitis.

Pozne posledice sončenja pa so: **gube**, ki so posledica propadanja kolagenskih in elastinskih vlaken, **atrofija, teleangiektazije in kseroza kože**, nadalje **sončne pege**, ki se pojavijo predvsem na mestih, kjer je bila koža leta izpostavljena delovanju sončnih žarkov, **prekanceroze**, ki se razvijejo zaradi rakotvornega delovanja UV žarkov na jederne kisline kožnih celic, se pozneje spremenijo v rakaste in se iz njih velikokrat razvije rak ter **kožni rak** kot najhujša pozna posledica sončenja; tako nastane 90% kožnega raka.

Kako se zaščititi pred ultravijoličnimi žarki

Koža ima izjemno sposobnost. Tvori

melanin, ki preprečuje prodiranje UV žarkov s pomočjo reparacijskih encimov, vendar le do določene stopnje. Nastalo škodo na jedrnih kislinah celic koža spozna in popravi s pomočjo reparacijskih encimov. Tega pa seveda ne zmore v nedogled, če je posameznik neosveščen in je neodgovoren do svojega zdravja.

Osnovna načela pametnega sončenja:

- S sončenjem pričnemo postopoma.
- Uporabljamo sredstva z visokim zaščitnim faktorje, ki vsebuje zaščito pred UV-B in UV-A žarki.
- Kremo naneseemo pol ure pred intenzivnim sončenjem in nanos večkrat ponovimo - obvezno po vsakem kopanju.
- Posebej zaščitimo ustnice in veke.
- Ne hodimo na sonce med 11. in 17. uro.
- Nosimo ustrezna sončna očala in pokrivala (po možnosti s širokimi robovi).
- Nosimo primerna oblačila (z gostejšim tkanjem, da žarki težje prodrejo skozi tkanino).
- Skrbimo za lahko prehrano, ki vsebuje veliko betakarotena in antioksidacijskih vitaminov ter zadosten vnos tekočine.
- Po sončenju kožo izdatno namažemo s hranljivo kremo.
- Razmislimo in se dodatno seznanimo o smotni uporabi solarijev.
- Posebno pozornost posvetimo dojenčkom in otrokom, ki jih nikakor ne smemo izpostavljati intenzivnemu sončenju in s tem delovanju škodljivih UV žarkov.

Dragica Blatnik, Tanja Doljak, Valentina Klemše, Karmen Saksida

Na portoroški dvopasovci se prepogosto dogaja, da parkirajo razni »kamperji« in druga večja vozila, ki kazijo videz kraja in povečujejo prometno zmedo. Kot nas je opozoril občan, tudi kombiji, parkirani ob glavni portoroški ploščadi, v katerih najemniki stojnic prevažajo blago, niso v ponos turistični prestolnici.

NIKAR SE NE SONČITE, NIKAR SE NE MAŽITE Z NAFTO!

Shakespeare je opeval belo polt žensk, kozmetična industrija je ustvarila mit o zdravi porjaveli koži, analiza zdravstvenega stanja prebivalcev občine Piran pa je pokazala, da zbolijo za kožnim rakom več piranskih občanov, kot je povprečje v državi.

Društvo SKUPAJ ZA ZDRAVJE ČLOVEKA IN NARAVE je za obiskovalce preventivne akcije Kako se zaščititi pred sončnimi žarki, ki je nedavno potekala v Luciji pripravilo sporočilo, v katerem opozarja, da je sonce res nevarno, nekatere kreme za sončenje pa tudi! Svetuje zaščito z naravnimi preparati. Običajne zaščitne kreme namreč ščitijo le delno pred UVB žarki, poleg tega pa pogosto vsebujejo različne kemikalije, ki vplivajo na delovanje ščitnice, in parfume, ki lahko povzročajo alergije. Vlažilci, ki jih ta zaščitna sredstva še vsebujejo, po nekaterih podatkih lahko škodijo tudi jetrom, ledvicam in reproduktivnim organom. Pametno je pozorno prebrati etikete na izdelkih in izbrati tiste, ki so naravni in ščitijo pred prostimi radikali, ki pospešujejo staranje kože.

Največja potrošniška neodvisna revija v Nemčiji, ki opravlja neodvisna testiranja, svari tudi pred vprašljivimi UV-filtri. Najbolj pogosto so uporabljeni UV-filtri 4-metil-benzil-idencamfor (4-MBC oz. MBC), oktil-metoksicinamat (OMC), benzofenon 3 (oksibenzon), homosalat (homomentilsalicilat oz. HMS) in oktil-dimetil-para-amino-benzoic acid (OD-PABA). To so naftni derivati in delujejo kot hormoni.

Beseda naravno ne zadošča, poiščite sredstva s certifikatom.

ALI STE VEDELI?

- Sintetični filtri s časoma izgubljajo svojo moč. Zelo verjetno je, da v naslednji sezoni ne bodo več uporabni. Zato ne zaupajte preveč preparatom iz lanskega leta. Če jih že imate, jih ohranite za zadnje dni sončenja, ko bodo zadoščali manjši zaščitni faktorji.
- Sintetični filtri ne bodo delovali, če se boste namazali šele po prihodu na kopališče. Delovati začnejo čez približno pol ure. Vmes pa ste lahko že opečeni.
- Mineralni filter, kot je titanium dioksid, delujejo takoj. Osnovni princip delovanja je mehanski - precejšnji del žarkov odbijajo od kože, s tistimi, ki pridejo v kožo, pa se koža nemoteno ukvarja.
- Dodatna prednost mineralnih filtrov je, da so veliko bolj stabilni. Zato preparati, ki jih vsebujejo, ne potrebujejo veliko konzervansov in so kljub temu dlje časa obstojni. Uporabljate jih lahko tri leta!

Danes kot naravne razglašajo tudi izdelke, v katerih je naravnih sestavin le za vzorec. Zato kakovostni ponudniki svoje izdelke certificirajo pri neodvisnih organizacijah. Na področju naravne kozmetike je najbolj spoštovani nemški certifikat BDIH. Na področju zaščite pred sončnimi žarki imamo na voljo certificirane izdelke blagovnih znamk Dr. Hauschka in Weleda.

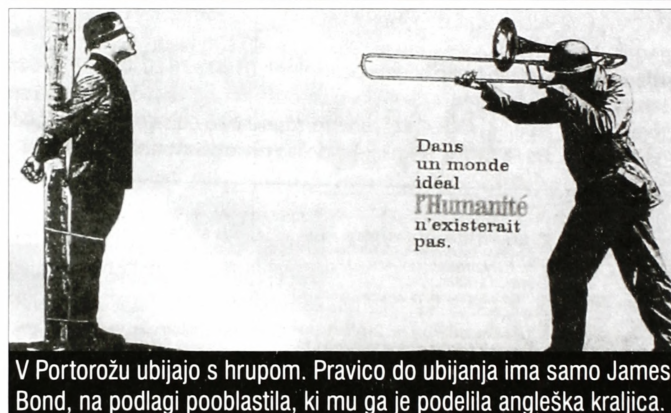
Sanja Lončar

ČISTA OBALA

Je morje nekaj, pred čemer se moramo zaščititi z betonskimi zidovi in skalami, nekaj, kar požira naše odpadke in iztrebke, ali je morje naravno bogastvo, svojstven svet z darovi za ljudi?

Na morskem biološki postaji v Piranu je potekal v začetku junija dnevni seminar z naslovom "Čista obala", na katerem so izraelski strokovnjaki povedali, kako skrbijo za svojo obalo in kaj naredijo z naplavljenimi odpadki. Izraelsko obalo nadzira obalna straža, skrb za čisto obalo je vključena v vzgojo mladih, oblast skrbi, da se spoštujejo predpisi o varstvu obale, javnost pa je sproti obveščena o vsem.

Tudi pri nas se pripravlja program ČISTA OBALA. V ta namen so na seminarju opredelili naše težave in pripravili predlog rešitev.

V Portorožu ubijajo s hrupom. Pravico do ubijanja ima samo James Bond, na podlagi pooblastila, ki mu ga je podelila angleška kraljica.

CRUISE & FERRY CENTER TURISTIČNA AGENCIJA

Specialisti za križarjenja in vse vrste prevozov: Trajektne, letalski in železniški. Počitnice in hoteli po vsem svetu.

Ekskluzivno zastopamo naslednje družbe:

Costa Crociere, MSC Crociere, Louis Cruises, Royal Caribbean & Celebrity Cruises, Carnival, Princess, Cunard, Minoan Lines, Superfast & BSF, G&A, Anek, GNV, Corsica & Sardinia Ferries, Moby Lines, Jadrolinija, Tirrenia, SNAV, SEM, P&O, Viking, Trenitalia, Britrail, Amtrak, Finnrail, ...

Cruise & Ferry Center, Obrtna cona - Liminjanska 94b, Lucija
Pričakujemo vas od 10.00 - 18.00 ure.

Pokličite: **(05) 67 10 777**

www.cruise-ferry-center.com

PREDVOLILNI ZAKAJČKI

* Zakaj je v sveže **preurejenem portoroškem parku** s Suzanim kipom pri stavbi krajevne skupnosti Portorož, ki naj bi bil namenjen predvsem vrtnicam, dala županja zasaditi toliko lovora? Za svoj obilni volilni golaž vendar! (VIR: *županjin volilni štab*)

* Zakaj si je piranska županja omissila številčno tako **krempko ekipo za stike z javnostjo in protokolarne zadeve**? Da bi si na vseh svojih predvolilnih pojavljanjih zagotovila dovolj publike! (VIR: *županjin šofer*)

* Zakaj je županjina strokovna služba na majski seji sveta občine Piran predlagala **spremembo občinskega statuta**, ki bi v naslednjem mandatu omogočala, da podžupane, namesto, da bi jih izvolili svetniki, imenuje župan? Da se dosedanjemu, že dva mandata poklicnemu podžupanu **Sašu Šramlu**, še naprej rešuje zaposlitveni problem! (VIR: *Zavod za zaposlovanje*)

* Zakaj je piranski **nepremičninski podjetnik Gašpar Gašpar Mišič**, eden od vedno bolj številčnih kandidatov za funkcijo prvega občana naše občine, na nedavnem slovesnem odpiranju svojega doslej največjega življenjskega opusa, nove stanovanjske soseske obetajočega imena in bajnih cen, luksuznega lucijskega Parka, nesebično dopustil, da se v žarkih njegove slave s svojim govorom sonči tudi sedanja županja in njegova neposredna konkurentka za županski foteljček? Da sta lahko vadiła svoji bodoči vlogi: Gašpar župansko, na katero atakira že drugič, županja pa minorno, za podžupanjo, zadolženo za protokolarne zadeve, ki naj bi jo nepremičninar v primeru svoje zmage obljubil županji! (VIR: *big deal*)

* Zakaj upokojenega defektologa **dr. Darka Oparo** v njegovi sedanji stranki DeSUS ne morejo prepričati, naj na letošnjih lokalnih volitvah kandidira za piranskega župana? Zato, ker ne razume, zakaj mu ne morejo sto odstotno zagotoviti izvolitve! (VIR: *predsednik volilnega odbora iz Portoroža*)

* Zakaj piranska županja tako rada nosi **oblačila karirastih vzorcev**, vodoravnih črt in neverjetno vpadljivih barv, za katere je znano, da jih modni kreatorji »močnim« ženskam odsvetujejo? Zato, da bi dokazala svoje disidentstvo! (VIR: *Alberto Del Monaco*)

* Zakaj si je **lokalna borčevska organizacija** za svojega podpredsednika omissila sečoveljskega »eldeesovskega« občinskega svetnika **Ivana Deklevo**, ki je med narodnoosvobodilno vojno še lulal v plenicah? Ja, koliko borcev pa je začelo že v plenicah! (VIR: *prvoborec*)

* Zakaj se je **piranski občinski svetnik** in nekdanji član uprave komunalnega podjetja Okolje Piran, **Sebastjan Jeretič**, odločil svojo politično pot nadaljevati v Ljubljani? Da se županja lahko pohvali, kako da nihče od pripadnikov njene stranke ni več v primežu konflikta interesov, lahko pa s prstom pokaže na edinega grešnika, LDS, ki v

svojih vrstah šteje kar dva »konfliktneža«, **Daria Barrileta** in **Matjaža Ukmarja!** (VIR: *komisija za konflikte in imenovanja*)

* Zakaj na eni strani **dr. Marko Pavliha** v svojem presenetljivem odstopnem pismu, s katerim se je odpovedal vsem funkcijam, tudi predsedniški, in aktivnemu sodelovanju v tukajšnjem LDS-u, izpostavlja, da je sit raznoraznih lokalnih afer, na drugi pa najvidnejša strankina člana, **Klavdij Mally** in **Sašo Šraml**, ta je Pavliho zdaj celo nadomestil na predsedniškem stolčku, izjavljata, da o kakršnikoli aferah ne vesta ničesar? Zato, ker sta nanje že imuna! (VIR: *čistilci Avgijevoga hleva*)

* Zakaj so govorance občinskega svetnika Gašparja Gašparja Mišiča postale nenadoma tako **polne hvale občinskih strokovnih služb**, medtem ko je pred štirimi leti, ko je prvič kandidiral za županstvo, grozil, da jih bo vse po vrsti zamenjal? Zato, ker zviti strategji vedo, kdaj je treba zamenjati taktiko! (VIR: *Operacija županski stol*)

* Zakaj se je v vseh **preteklih lokalnih volitvah** vselej trlo kandidatov, ki so se hoteli povzpeti na LDS-ove kandidatne liste, zdaj pa je, nasprotno, gneča med tistimi, ki sestopajo z nje? Ker glodalci vedno prvi zavohajo, kdaj je treba zapustiti potapljačo se ladjo! (VIR: *Nosferatu*)

* Zakaj je bilo za kvadratni meter stanovanja v **novi lucijski stanovanjski soseski Park** v časopisih mogoče zaslediti dvoje vrste cen, višjo in nižjo? Dobro jutro! Ja, ena je za kupce, druga za dacarje! (VIR: *davčni svetovalec*)

* Zakaj županja govori, da se kapitalu ni moč upreti? Zato, ker se nikoli ničemur ni znala upreti, prej partiji, zdaj kapitalu: samo gospodarja je zamenjala! (VIR: *konformist*)

Redno sporočilo za javnost Stranke okol' sank

SOS – 6

Menda bo mali tranzicijski povzpenež (tajkunčič), nepremičninski podjetnik Nedeljko Mišič, pardon Gašper Gasspar Mišič, kandidiral za župana s sloganom »Gremo v Piran, kjer bo Gašper župan«; mi pa dodajamo »da nam za vikende prodaja še teh par stanovanj nerazumljivo vztrajnih in trmastih občanov«.

Slišalo se je tudi, da če ne bo zmagal, bo pa kar kupil vse skupaj in nas preimenoval v »Rezidens di Pirano«.

»Ne seri!« se sliši vzklík iz zadimljenega kota. »Kaj ne seri? Če je lahko zatajil in preimenoval samega sebe, bo tudi z njegovimi vikendaši naseljen Piran«.

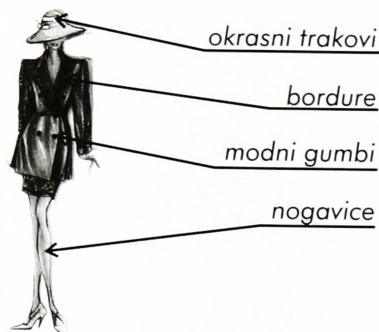
Pa še to: ne vem zakaj me celotne predvolilne šporkarije spominjajo na lepo slovensko pesmico.

Rajc

» Več kot čistilnica «

- kemična čistilnica
- šiviljska popravila
- vse za šivanje
- nogavice *Levante* in MURA

Liminjanska 78 - Športna dvorana Lucija
tel.: 05/677-97-90

V kemični čistilnici MARE že od leta 1994 skrbijo, da so vaša oblačila vedno znova čista, zlikana in dišeča.

NASMEJMO SE S PORTOROŽANOM

VI SPRAŠUJETE – PORTOROŽAN ODGOVARJA

* Vedno sem bil prepričan, da pred volitvami kandidate predlagajo stranke ali druge skupine ljudi, zadnja leta pa ugotavljam, da je vse bolj moderno, ako občani kar sami ponudijo svojo kandidaturo. Ker bi se rad politično udeleževal, pa – žal – nikomur ne ugajam do take mere, da bi me predlagal, vas prosim, da mi poveste, kakšne lastnosti moram imeti za samokandidaturo.

Zadostuje ena sama lastnost, značilna za mnoge politike: ugajati moraš samemu sebi...

* Ali bodo tudi letošnji predvolilni golaži neslani kot vsi doslej?

O tem ni dvoma, saj solinarji napovedujejo letino soli do največ 3000 ton, kar je še za državni zbor premalo.

* Portorožu smo pridobili zelo lep rožni vrt. Kakšno vlogo bo imel kot turistična ponudba kraja?

Razni nočni veseljaki bodo imeli zdaj eno zelenico več, da jo bodo lahko posvinjali in povaljali. Kajti krajevnih nočnih čuvajev še zdaj ne premoremo.

* Kako komentirate odstop Marka Pavlihe?

Če smo Slovenci preživeli ukinitve humorističnega (in zelo aktualnega!) tednika Pavliha, bomo tudi Pavlihin odstop. Škoda le, da ga ne posnemajo tisti politiki, katerih odstop bi dejansko koristil naši državi.

* Sem čital, da je lucijska Rezidenca Park prvi kondominij v Sloveniji. Trditev je smešna! Tujka kondominij enostavno pomeni skupnost stanovanj in je torej kondominij vsaka večstanovanjska hiša. To ve vsakdo, ki se je učil katerega od romanskih jezikov.

To je sicer res, ampak lucijska Rezidenca Park naj bi bila (glede na cene in vse ostalo razkošje) prvi kondominij z veliko začetnico...

* Mnogi Portorožani so jezni, ker so se obnovitvena dela starega hotela Palace začela tik pred poletno turistično sezono. Je njihova jeza upravičena?

Ni! Če bi namreč z deli odlašali še kakšen mesec, bi se Palace sam od sebe zrušil v kup razvalin.

* Sem čital, da je ministrstvo za šolstvo zadnje čase zelo naklonjeno obnovi piranskega akvarija. Ali to pomeni, da bodo v kratkem že končno začeli z obnovo?

Kolikor poznamo radodarnost ministrstva, to pomeni, da se bodo v kratkem zidovi akvarija sesedli, njegovi prebivalci pa bodo uprizorili množičen beg v morje.

* Kako to, da država tako neodgovorno odlaša z vprašanjem upravljanja krajinskega parka Strunjan?

Po vsej verjetnosti se nekateri tam zgoraj v Ljubljani še niso odločili glede parcele za svoje počitniške vile in bi torej bilo upravljanje v veliko napoto in sploh malo preuranjeno...

* Sem slišal, da bo dr. Tomaž Gantar kandidiral za piranskega župana. Pa se vam zdi primeren?

Glede nas to, da je specialist urolog, bi bilo vsaj za kanalizacijo dobro preskrbljeno.

* Cene parcel in stanovanj v naši občini nudijo mladim bolj malo možnosti, da bi si tukaj ustvarili družine. Bojim se, da bomo domačini kmalu prava redkost.

Glede na to, da že zdaj nimamo nobene besede pri okoljskih in drugih regionalnih vprašanjih, nas država že zdaj obravnava kot nekoga, katerega sploh ni...

* Kljub jasnim smernicam ter navodilom občinskih strokovnih služb o opremljanju javnih površin z elementi, ki sodijo v naše

okolje, je na lucijski plaži zrasel kičast lokal, ki je zelo ponesrečen mešanec: ni ne "africano look" ne "Hawaii tropical"; edini pristni element je slama na strehah. Postavljam jasno vprašanje: kakšen smisel imajo uredbe in smernice, če potem lahko vsakdo (nekaznovano!) počenja, kar se mu zljubi?

Smisel uredb in smernic je, da izzovejo pogumne nasprotnike, čemur sledi razgibano družbeno politično dogajanje. Akcija brez reakcije je vendar obupno dolgočasna! Kar spomnite se dremavega realsocializma!

* Strujnjancani so spet organizirali mednarodno tekmovanje v trnkarjenju iz čolna in zmagali so domačini. Škoda le, da niso na trnek ujeli kakšnega gospoda z ministrstva, da bi že končno začeli reševati pereča ribiška vprašanja!

Tistih zgoraj ne ujameš na črva. Bi morala na trnku viseti kakšna zajetna materialno politična usluga...

* Krajinski park Sečoveljske soline je junija obiskala japonska delegacija (vrhunski kuhinjarji, novinarji, znani pisatelj) in bila navdušena nad lepoto solin. Predstavili jo bodo japonskim bralcem

– tako so obljubili. Menite, da se bodo v vladnih krogih v Ljubljani zamislili nad tem, da našo kulturno dediščino bolj cenijo tujci kot pa naša oblast?

Ne bodo se zamislili. Ne čitajo japonskih knjig in časopisov...

* Kako komentirate obisk monaškega kneza v naši občini?

Že ves mesec razmišljam, komu bo ta obisk najbolj koristil: ribam v akvariju, igralnicam ali tistim, ki bodo knezu v kratkem vrnili obisk...

* Z ogorčenjem sem prečital, da neko portoroško stavbo še zmeraj krije azbestna streha, kljub znanemu zdravju škodljivemu vplivu tega materiala in kljub strogim navodilom Evropske unije. Lastnik, Mercator, pa ravnodušno sporoča, da se bodo odstranitve lotili ŽE naslednje leto... Ali ni to višek cinizma s strani nekoga, ki trdi, da je "najboljši sosed"?

Ste pa res čisto brez razumevanja! Kako si bodo pa na vrhu delili dobiček in plačevali drage reklame, če se bodo morali ukvarjati z zdravjem ljudi, katerih niti ne poznajo!

* Sem čital, da bo na slovenski obali v kopališčih plapolalo kar 10 modrih zastavic, znakov neoporečnega kopališča. Za tako kratko obalo se mi zdi število 10 sumljivo visoko, zlasti še, ker časopisi v isti sapi opozarjajo na onesnaženost morja. Kaj je torej res?

Saj zastavice sploh niso modre! V resnici so samo pomodrele, ker jim že lep čas primanjkuje kisika...

* Našo občino je obiskal monaški knez, društvo Anbot prireja prodajo starin (ter se tudi sicer ukvarja s preteklostjo), doživeli smo prijetno Poletno muzejsko noč, priče pa smo tudi drugim društvom in prireditvam, katerih predznak je preteklost. Čutim v zraku nekakšno rastočo nostalgijo po "dobrih starih časih"...Kako se bo to še naprej stopnjevalo – kdo ve...?

Hja, držimo pesti, da bi tudi jesenske volitve potekale v stilu te nostalgije: da ne bi šli na volitve, pač pa da bi se gospe in gospodje kandidati – po vzgledu viteških turnirjev – spopadli peš ali na konjih, se zlasali, premikastili, obglavili ali kako drugače nemilo obračunali med seboj, zmagovalec pa bi bil edini preživeli. Na ta način bi prihranili precej davkoplačevalskega denarja, istočasno pa bi se nekaznovano in brez zapletov znebili lepega števila političnih zlag.

S.P.

MI MED SEBOJ

ČESTITAMO * VOŠČIMO * VABIMO * ZAHVALJUJEMO SE

☼ Društvo invalidov občine Piran, Stara cesta 4, Portorož se za podporo pri izvajanju društvenega programa zahvaljuje **Zlatku Horvatu** in **Mauru Belacu**, ki sta ob odprtju prenovljenega gostišča Pergola v Portorožu organizirala razstavo likovnih del Gorazda Jordana. Slikar je na dražbi prodal dve svoje deli in sredstva podaril društvu. Zahvaljujejo se tudi Občini Piran, ki jih je z dodelitvijo dodatnega poslovnega prostora rešila utesnjenosti.

☼ **Petra Rebec** iz Turističnega združenja Portorož je sredi junija rodila hčerko **Saro**. Ob tem najsrečnejšem dogodku jima vsi, ki delovno domujemo v poslojpu Krajevne skupnosti Portorož, želimo obilo veselih, pristrčnih trenutkov.

☼ Julija praznuje 70. rojstni dan gospa **Ilonka Hajnal** iz Pirana. Vse najboljše ji želijo prijatelji.

☼ Pri izvedbi šentjanskega sejma aprila letos sta sodelovali tudi podjetji **Avto Portorož** in **Vilar trave**. Hvala!

☼ V Kosmačevi ulici v Luciji gradijo nov podporni zid, kar je v veliki meri zasluga piranske županje **Vojke Štular**. Kar je obljubila, to je storila. Iskreno se ji zahvaljujem in ji tudi vnaprej želim uspešno delo. Slavko Feld, stanovalec Kosmačeve ulice

☼ **Alberto Manzin**, tudi piranski podžupan, in **Žiga Dolher**, računalničar iz Izole, sta nedavno prejela Zlato priznanje Gospodarske zbornice Slovenije za inovacijo leta. Žirijo je prepričala učinkovitost njunega računalniškega programa PENTA. Ob tem pomembnem dosežku obema inovatorjema iskreno čestitamo!

☼ Za podporo pri organizaciji prireditve ob 15. letnici osamosvojitve Slovenije v Piranu se zahvaljujemo naslednjim donatorjem: kapetanu **Franju Želetu** z motorne ladje Burja, galeriji **Duka** iz Pirana, **marketu** s Trga 1. maja v Piranu, mladinskemu hotelu **Val Piran** ter **Občini Piran**.

Mladi Pirana.

☼ V teh dneh visok življenjski jubilej praznuje gospa **Nada Pukšič**, nekoč družbeno izjemno dejavna žena. Želimo ji veliko zdravja in ji kličemo še na mnoga leta!

PORTOROŽAN - Številka/ Numero 7* Junij-julij/ Giugno-lulio 2006 * letnik/ anno XVI* Portorožan je vpisan v republiški register časopisov pod št. 850* izdajatelj in ustanovitelj KRAJEVNA SKUPNOST PORTOROŽ/ COMUNITA' LOCALE DI PORTOROSE* Transakcijski račun KS Portorož pri UJP - Urad Koper, št. 01290-6450836431 Naslov uredništva/ L'indirizzo della redazione: Obala 16, p.p. 46, 6320 Portorož/ Lungomare 16, 6320 Portorose* UREDNIŠTVO/ REDAZIONE: **Marko ZORMAN** (gl. ur.), **Mitja JANČAR** (odg. ur.), **Andrej ŽNIDARČIČ** (tajnik), **Livija SIKUR ZORMAN**, **Nada KOZINA**, **Heidi MIKUŠ*** računalniški prelom: **Edi ZADNIK*** tisk/ stampa: **PIGRAF d.o.o. Izola*** izhaja: mesečno* naklada: 3.000 izvodov* cena: 0 SIT* ; tel. uredništva: 05/ 674-09-48 ali 674-09-47* e-mail: portorozan@amis.net * V TEJ ŠTEVILKI SO SODELOVALI ŠE/ A QUESTO NUMERO HANNO COLLABORATO: **Hilda Vuga**, **Sonja Požar**, **Špela Pahor**, **Dragica Blatnik**, **Tanja Doljak**, **Valentina Klemše**, **Karmen Saksida**, **Dušan Puh** st. **Jakob Čemažar**, **Rudi Mraz**, **Rajmond Humar**, **Elio Musizza**, **Valter Pikel** in še kdo.

KOLENDAR SEJMOV STARIN

Društvo Anbot vabi na sejme starin, ki bodo v Piranu v **soboto, 22. julija** in **soboto, 26. avgusta**. Najspektakularnejša letošnja prireditev bodo seveda Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD) v soboto, 23. septembra. Letošnji nosijo naslov »*Gradovi, utrbe in mestna obzidja (Nesnovna kulturna dediščina skozi mestna obzidna vrata vse do obzidja)*«. V Anbotu pa napoveduje tudi že prvi božični sejem, ki bo v soboto, 23. decembra.

TARTINIJEVO GLEDALIŠČE

* Sobota, 29. julij, ob 21. uri, nastop **Salzburških komornih solistov** in **Soth bay Chamber Youth orchestra**.

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI:

Za Portorožana so tokrat darovali: **Jožica HOČEVAR** 5.000 tolarjev, **Ana NASTRAN WEIL** 5.000 SIT, **Nevenka ŠTRKALJ** 3.000 SIT, **Nadja PERTOT** 5.000 SIT, **Franc JAKOB** 5.000 SIT, **Angelca STANIŠA** 5.000 SIT, družina **KOBAL** 5.000 SIT in **Dolores PADOVAN SEKANIC** 3.000 tolarjev.

Pizzeria Zlato sidro
Obala 111 Lucija

Odprta vsak dan od 11. do 23. ure

Se priporoča s pestro izbiro pic in drugih jedi.

EDVARD BRAJKO s.p.
Semova ulica 23 LUCIJA
6320 PORTOROŽ
Tel.: 05-6778 078
GSM: 041-628 658
E-mail: tramontal@siol.net

PRODAJA,
MONTAŽA in
SERVIS

KLIMATSKE NAPRAVE

Panasonic
ideas for life

TOSHIBA

MITSUBISHI
ELECTRIC

CENTRALNO OGREVANJE

VIESSMANN
more than heat

www.tramontal.si

NAGRADNA KRIŽANKA

					AVTOR MARKO BOKALIČ	MOŽ	OBLAČILA, KI JIH IMA KDO NA SEBI	PISANA SOBNA LONČNICA	MURA nogavice	NEMŠKI ŠKOTSKI KRAŠKI	IZDELOVANJE KOŠAR IZ SIBJA	DROG, KI VEŽE BAT Z ROČICO	ČILSKI TENISAČ (MARCELO)	VZKLIK OB BOLEČINI	
					TEKOČA SESTAVINA SADEŽA				KOL, KI KAJ DRŽI POKONCI ANDREJ ŠIFRER						ITAL TISKOVNA AGENCIJA
					OBREKOVALKA										
					NASPROTJE HČERE										
													JAZ, TI, ?		
														RAZLIČNA SAMOGLASNIKA	
RAČUNAL OBLIKOV. MATEVŽ BOKALIČ	PASTIRSKO GLASBILO	DOLOČITEV VIŠINE DAVKA	ZEVSOVA MATI	MORSKI ROPAR NASE IME IT. MESTA TARANTO					POKOJNI VELIKAN SLOV. ZABAVNE GLASBE						
GLAVNO MESTO AFRISKE DRŽAVE BENIN									RADKO POLIČ DEL MESTA, ČETRT				LESENA VRTNA HIŠICA		
NEDO-SEGLJIV VZOR										RADJU NORVEŠKI SLOVNIČAR AASEN					
VELIKI JE 15. AVG. MALI PA 8. SEPT.						TISTI, KI LAJA, NE GRIZE	ALENKA ZOR	OTOK Z NASELJEM KOMIŽA					PRIOSTREN KONČNI DEL	 » Več kot čistilnica « Izžrebani nagrajenci križanke št. 9: -Urška Lazar, Portorož -Slava Kurent, Piran -Boštjan Bizjak, Piran -Brigita Filipič, Portorož -Romana Terčon, Portorož Izžrebani bodo o nagradi pisno obveščeni!	
PODREDNI VEZNIK			DEL KOLE-SARSKO DIRKE IGRALNA KARTA					POLETI JE V NJEM BREZ KLIME VROČE							
ŠPANSKO MESTO OB TAJU JUŽNO OD MADRIDA								SPOPAD S PRASKANJEM							
TKANINA IZ GUMI-JASTIH NITI							ČEBELJI SAMEC								

Rešitev križanke št. 9 Nagradni razpis št. 10: Pravilno rešeno križanko pošljite do 1. avgusta 2006 na naslov: Premantura, ut, alk, Rem, Strunjanski, menih, Rakar, napolitanka, promet, Kiril, retorik, Sivas, Sparavec, cena, Tar, kino, Asad

Ime in priimek

Ulica

Kraj

Davčna številka:

KNJIGARNA LIBRIS NAGRAJUJE

Pravilen odgovor na nagradno vprašanje v prejšnji številki je: **KLJUČ**. Knjižno nagrado prejme **RANKO DJOKIČ** iz Pirana. Čestitamo!

Za vas, dragi bralci, imamo novo literarno vprašanje. Zbirka pesmi z naslovom **Prazni prostori** (Obzorje, 2006) nam prinaša novo, prečiščeno poezijo avtorja, razpetega med Ljubljano in Piranom. Gre za četrto zbirko pesmi poeta, ki je tudi psihoterapevt, strasten bralec, košarkar, navdušen filmski gledalec in kritik, tudi sodelavec Portorožana. Kdo je to?

Odgovor (ime in priimek avtorja) napišite v spodnjo rubriko in ga do 1. avgusta pošljite na naslov: Knjigarna Libris, Trg bratstva 9, Piran. Žrebanje bo v sredo, 2. avgusta ob 19. uri v knjigarni Libris. Nagrada je knjiga Prazni prostori.

Odgovor _____

Ime in priimek _____

Naslov _____

MALI OGLASI

- Električno kosilnico** za travo in električni drobilec odpadnih vej zelo ugodno prodam. Informacije: 031/578-632 ali 05/67-54-032.
- Praktičen moški** srednjih let skrbi za hišo ali stanovanje, opravlja vsa hišna opravila, ureja vrt in okolico, nudi družabništvo starejši osebi, v zameno za prostor z možnostjo kuhanja. Tel: 031/737-020.
- Opravljam** globinsko sesanje in pranje sedežnih garnitur in tepihov ter čiščenje na domu. Pokličite: 031/859-917.
- Podarim** rabljen televizor. Informacije: 041-683-432.
- Prodam** steklo-keramičen štedilnik, star 1 leto. Pokličite: 031/375-878.
- Prodam** sveže naravno kozje mleko. Informacije: 041/946-017.
- Za **občasno pomoč** v gospodinjstvu, spremstvo in nabavo iščem zanesljivo gospo iz Lucije. Pokličite: 677-13-65.

DRUŠTVO OBZORJE PIRAN

nudi svetovanje vsem ljudem v duševni stiski. Na osebni pogovor se lahko prijavite vsak delovnik od 10. do 14. ure.
Tel.: 041/954-769.

Vem zakaj.

Ujemite več
s svojim
naložbenim
zavarovanjem!

Naložbeno življenjsko zavarovanje

NLB Naložba Vita Multi

Nova, prilagodljiva oblika naložbenega življenjskega zavarovanja, ki omogoča aktiven izbor skladov skozi celotno obdobje zavarovanja. Storitev je na voljo v bankah NLB Skupine in v Banki Celje.

Vabimo vas, da se za več informacij **oglasite v Poslovalnici Lucija** ali nas **pokličete na telefon 05 677 08 57.**

www.nlb.si

NLB

NLB d.d., Trg republike 2, 1520 Ljubljana

Zavarovalnica, ki sklepa zavarovanje: NLB Vita, življenjska zavarovalnica d.d. Ljubljana. Zavarovanje trži: Nova Ljubljanska banka d.d., Banka Domžale d.d., Koroška Banka d.d., Banka Zasavje d.d. in Banka Celje d.d., ki pri tem nastopajo kot zavarovalni posrednik. NLB Naložba Vita Multi ni depozit in ni vključena v sistem zajamčenih vlog. NLB Naložba Vita Multi je naložbeno življenjsko zavarovanje, pri katerem je donos v celoti odvisen od gibanja vrednosti enot investicijskih skladov. Vračilo najmanj neto vplačane premije ob izteku sklada je naložbeni cilj upravljavca investicijskega sklada. Obstaja tveganje, da bi znesek izplačila naložbenega življenjskega zavarovanja lahko bil nižji od neto vplačane premije. To tveganje, ki ga sicer prevzema zavarovalec, zmanjšuje jamstvo KBC Bank NV opisano v pogodbeni dokumentaciji.